

Vlaams
Parlement

vergadering **C200**
zittingsjaar 2015-2016

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening,
Energie en Dierenwelzijn

van 26 april 2016

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Marius Meremans aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de integratie van de Oost-Vlaamse waterlopenatlas in de Vlaamse Hydrografische Atlas – 1551 (2015-2016)	4
VRAAG OM UITLEG van Ingrid Pira aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de planbaten- en planschaderegeling – 1628 (2015-2016)	6
VRAAG OM UITLEG van Wilfried Vandaele aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de concepten en instrumenten voor financiële verevening tussen lokale overheden inzake ruimtelijk beleid – 1850 (2015-2016)	8
VRAAG OM UITLEG van Steve Vandenberghe aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de verschillende reglementeringen voor Vlaamse en Waalse vissers – 1671 (2015-2016)	11
VRAAG OM UITLEG van Rob Beenders aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de prijzentabel van drinkwatermaatschappijen – 1716 (2015-2016)	13
VRAAG OM UITLEG van Hermes Sanctorum-Vandevoorde aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de ondertekening en ratificatie van het klimaatakkoord van de 'Conference of the Parties 21' (COP21) – 1752 (2015-2016)	17
VRAAG OM UITLEG van Bart Nevens aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over bijkomend groen in de Vlaamse Rand – 1726 (2015-2016)	18
VRAAG OM UITLEG van Bart Caron aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de evaluatie van het warrelnetverbod – 1774 (2015-2016)	22
VRAAG OM UITLEG van Gwenny De Vroe aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de preventie van lood in het drinkwater – 1797 (2015-2016)	24
VRAAG OM UITLEG van Hermes Sanctorum-Vandevoorde aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de lopende procedure van vzw Klimaatzaak – 1826 (2015-2016)	28
VRAAG OM UITLEG van Hermes Sanctorum-Vandevoorde aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de toegegeven fraude van Mitsubishi – 1877 (2015-2016)	32

VRAAG OM UITLEG van Lydia Peeters aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de instandhoudingsdoelstellingen (IHD's) en de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) – 1786 (2015-2016)

35

VRAAG OM UITLEG van Marius Meremans aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de integratie van de Oost-Vlaamse waterlopenatlas in de Vlaamse Hydrografische Atlas – 1551 (2015-2016)

Voorzitter: mevrouw Tinne Rombouts

De voorzitter: De heer Meremans heeft het woord.

Marius Meremans (N-VA): Voorzitter, minister, collega's, momenteel bestaan er drie waterlopenatlassen gekoppeld aan drie verschillende federale wetten. In de wet van 1877 en de wet van 1950 bestaan er voor Oost-Vlaanderen beschrijvingen en kaarten per waterloop. Deze beschrijvingen vormen op dit ogenblik de juridische basis, en onder meer de naam, ligging, diepte, breedte enzovoort zijn erin opgenomen.

De overzichtskaarten die horen bij de wet van 1976, zijn beschikbaar, maar de uitvoeringsbesluiten werden niet goedgekeurd met een koninklijk besluit. De provinciale secretariaten integraal waterbeleid zijn geen vragende partij om de uitvoeringsbesluiten van 1976 alsnog goed te keuren.

De tabellen en kaarten van de twee oudste waterlopenatlassen werden intussen door de provinciale dienst Integraal Waterbeleid ingescand en digitaal raadpleegbaar gemaakt. De kaarten die bij de twee oudste atlassen horen, werden ook gegeorefereerd binnen de GIS-omgeving (geografisch informatiesysteem) en zijn intussen zichtbaar op de Vlaamse Hydrografische Atlas (VHA), die digitaal raadpleegbaar is.

De eerste fase van doorbraak 63 uit het witboek Interne Staatshervorming, waarbij waterloopbeheerders onderling het beheer kunnen overdragen aan elkaar, werd grotendeels afgewerkt. Momenteel loopt in Oost-Vlaanderen een tweede fase waarmee men de niet-geklasseerde waterlopen wil inschalen of afschaffen. Met al deze administratieve bewegingen kan de vraag worden gesteld of het momentum niet moet worden aangegrepen om de basis van de juridische rechtsgrond per waterloop ook te digitaliseren en te koppelen aan de VHA. Bovendien past deze digitalisering perfect in de intentie van de Vlaamse Regering om tegen 2020 radicaal digitaal te gaan met haar dienstverlening.

Binnen de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) zijn twee medewerkers actief bezig met de VHA. Als de provinciale dienst Integraal Waterbeleid landmeetbureaus inzet, dan wordt deze informatie toegevoegd aan de VHA. Met het huidige tempo waarmee juridische gegevens aan de VHA worden gekoppeld, is het echter nog jaren wachten op een VHA waarbinnen alle gegevens van alle waterlopen beschikbaar zullen zijn.

Minister, hoe beoordeelt u het lopende proces waarbij juridische basisgegevens worden gekoppeld aan de VHA om ze toegankelijker en gebruiksvriendelijker te maken? Wat zijn de pijnpunten die de digitalisering en gegevenskoppeling aan de VHA bemoeilijken? Welke maatregelen zult u nemen om het proces van digitalisering en gegevenskoppeling aan de VHA te optimaliseren? Zult u de beheerders van waterlopen verplichten en/of stimuleren om mee te werken aan een digitale koppeling van waterloopgegevens aan de VHA? Zo ja, hoe ziet u dat concreet? Zo nee, waarom niet?

Minister, wat is de timing waartegen u de digitalisering en gegevenskoppeling aan de VHA wil afronden? Is het, in het kader van bovenstaande beschreven processen, opportuun om ook de VMM te laten intekenen op toekomstige projectoproepen Vlaanderen Radicaal Digitaal? Waarom wel/niet? Zo ja, op welke manier zult u de VMM stimuleren hierop in te tekenen?

Als je nabij een onbevaarbare waterloop woont, dan baart het je zorgen als die waterloop zwelt. Dan zou het goed zijn dat je onmiddellijk kunt weten wie de beheerder is, welke werken er zijn afgewerkt of gepland, vanwaar het water komt en waar het naartoe gaat. Zo krijg je een grotere betrokkenheid van de burger, die dan ook sneller zal reageren.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Mijnheer Meremans, volgens artikel 5 van de wet op de onbevaarbare waterlopen zijn op dit moment de analoge atlassen van de onbevaarbare waterlopen de enige die een echt juridisch statuut vastleggen. De VMM onderneemt de nodige stappen om tot een digitale atlas van de onbevaarbare waterlopen te komen. De VHA zal worden gebruikt als basis voor die digitale atlas. Dat is al besproken in de Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid (CIW). In de subgroep VHA zitten de beheerders van de waterlopen, en die maken afspraken om tot die digitale atlas te komen.

De VHA zal voor alle waterlopen de aslijnen bepalen. De analoge atlassen bevatten ook andere informatie, zoals de dwarsprofielen. Om tot een digitale atlas te komen, is het nodig voor alle waterlopen over dwarsprofielen te beschikken. De koppeling van dwarsprofielen aan de digitale atlas is zeer arbeidsintensief en vraagt dus tijd.

Aan de VMM werd gevraagd in het kader van de vernieuwing van de wet op de onbevaarbare waterlopen een voorstel uit te werken om tot de digitale atlas te komen. In het CIW-jaarplan is opgenomen dat artikel 5 van de wet op de onbevaarbare waterlopen zal moeten worden aangepast. Dat wordt dan ook voorbereid. Er zal een ontwerp van uitvoeringsbesluit moeten zijn.

We zijn het er allemaal over eens dat het goed is dat er werk wordt gemaakt van de digitale atlas. De VMM verzamelt alle gegevens. De provincies verzamelen de gegevens over de onbevaarbare waterlopen van tweede en derde categorie en de VMM over die van eerste categorie. Ook de andere waterloopbeheerders zullen alle informatie waarover zij beschikken, en die ook nuttig en nodig is, ter beschikking stellen. Aan de provincies is gevraagd om tegen het volgende overleg van de subwerkgroep na te gaan welke timing haalbaar is om alles te kunnen aanleveren. Pas dan zullen we weten hoelang het zal duren. Het zal in elk geval nog een tijdje in beslag nemen, want het is een intensief werk.

Dit alles past ook in de doelstellingen van Vlaanderen Radicaal Digitaal. Uiteraard heb ik de VMM ook de opdracht gegeven daarop in te tekenen. Misschien is dat ook een mogelijkheid om het proces te versnellen, omdat er wel wat centen tegenover staan. In elk geval wordt de piste op het ogenblik onderzocht.

De voorzitter: De heer Meremans heeft het woord.

Marius Meremans (N-VA): Ik hoor dat er vooruitgang is, minister, maar ik hoor ook dat het vrij traag gaat en dat het werk, vooral dan de dwarsprofielen, vrij intensief is. Als ik het goed begrijp, komen de provincies naar het komend overleg en kan dan worden gekeken welke timing haalbaar is. In elk geval hebben we de eerste problemen bij de vorige serieuze regenval al gezien, vooral dan op de onbevaarbare waterlopen. Op de bevaarbare waterlopen hebben we de zaken wel onder controle, maar voor de onbevaarbare waterlopen geldt dat niet overal. Vooral daarom moeten we nagaan of de verwerking van de informatie niet sneller kan. Natuurlijk zal ik volgende keer dezelfde vraag stellen, omdat ik ze toch wel belangrijk vind. Ik hoop ook dat de provincies snel met hun informatie kunnen komen en dan zal ik de vraag hier opnieuw stellen. Ik hoop ook dat er voldoende personeel ter beschikking zal worden gesteld om het proces snel af te ronden.

De voorzitter: Mevrouw De Vroe heeft het woord.

Gweny De Vroe (Open Vld): Ik wil gewoon even informeren naar de koppeling van de watertoets met de atlas. Hoever staat het daar nu mee? Is er al werk van gemaakt?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Ik begrijp uw vraag niet goed, mevrouw De Vroe. Wat bedoelt u precies met het probleem watertoets en de atlas?

Gweny De Vroe (Open Vld): Is er al een koppeling van de watertoets met de atlas? Iemand heeft me gesignaleerd dat er daar een probleem zou zijn. Maar misschien moet ik er een schriftelijke vraag over stellen.

Minister Joke Schauvliege: Ik kan uw vraag niet goed plaatsen, maar volgens mij is er ergens al een koppeling. Maar we zullen met veel plezier voor u nakijken of er daarrond nog iets moet gebeuren.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Ingrid Pira aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de planbaten- en planschaderegeling – 1628 (2015-2016)

Voorzitter: mevrouw Tinne Rombouts

De voorzitter: Mevrouw Pira heeft het woord.

Ingrid Pira (Groen): Planbaten en planschade zijn hier al een paar keer ter sprake gekomen, minister. Via het antwoord op een schriftelijke vraag heb ik nu ook concrete cijfers gekregen, maar ik lees toch even mijn vraag om uitleg om ze correct te kunnen situeren.

Bij een bestemmingswijziging van een perceel verandert ook de verkoopwaarde ervan. Om dat te compenseren werden twee systemen in het leven geroepen. Enerzijds is de planbatenheffing, een belasting op de meerwaarde die een grond krijgt door bestemmingswijziging, die tussen 1 en 30 procent van de geschatte meerwaarde van een perceel bedraagt. Anderzijds is er de planschaderegeling, een vergoeding voor eigenaars van gronden die door een bestemmingswijziging waarde verliezen. Uit het antwoord op mijn schriftelijke vraag nr. 399 van 9 februari 2016 blijkt dat de Vlaamse overheid door bestemmingswijzigingen in de periode 2011-2014 voor een geschat bedrag van 700 miljoen euro meerwaarde creëerde. Na de planbatenheffing en een reeks vernietigingen, opschortingen, vrijstellingen enzovoort blijkt uit diezelfde cijfers dat er uiteindelijk 6,5 miljoen euro werd geïnd, amper 1 procent van de geschatte meerwaarde. De planbatenregeling is dus financieel gezien niet erg voordelig voor de overheid. Dankzij de planschaderegeling krijgt de eigenaar 80 procent van de waardevermindering na bestemmingswijziging. Dat kost de overheid veel geld.

Minister, in februari vorig jaar, in antwoord op een vraag om uitleg van collega Wilfried Vandaele, zei u over de planbaten- en planschaderegeling in deze commissie nog dat u een globale visie zou ontwikkelen en dat er een harmonisering zou komen. U verwees naar de afspraken hierrond in het regeerakkoord. De heer Vandaele heeft een hele reeks zaken opgesomd die er gebeurd zijn: in 2013 een conceptnota, in 2014 opnieuw een conceptnota, een studie van Antea en opnieuw een studieopdracht. Allemaal hadden ze in mindere of meerdere mate met planbaten of planschade te maken. Hij vroeg zich toen ook af wanneer er eens iets zou gebeuren. Na het antwoord dat ik van u, minister, heb gekregen, is dat ook de

strekking van mijn vraag. We zijn nu meer dan een jaar verder. Hoever staat het met de globale visie en de harmonisering van planbaten/planschade? Ik weet wel dat u hebt gezegd dat we dat in een globale visie moeten stoppen met andere instrumenten, maar toch vraag ik u nu naar de stand van zaken.

De planbatenheffing is eigenlijk gebaseerd op gedateerde cijfers. In antwoord op mijn schriftelijke vraag liet u weten dat 6,5 miljoen euro is geïnd.

Dat doet vermoeden dat de gerealiseerde meerwaarde in werkelijkheid hoger ligt dan 700 miljoen euro. Waarom werden de meerwaardecijfers in 2014 of sindsdien niet geüpdatet, zoals de Vlaamse Codex voorschrijft?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Mevrouw Pira, u weet dat wij bezig zijn met een harmonisering van de compenserende vergoedingen. Er is een opdracht uitgeschreven, die loopt tot 1 oktober. In het najaar komen wij met een ontwerp van decreet naar de Vlaamse Regering. We zijn daarmee bezig.

Wat de meerwaardecijfers, de analyse en de update betreft: we werken aan een aanpassing van de codex. Naar aanleiding daarvan zullen wij de meerwaardecijfers actualiseren. Er wordt uiteraard een indexering toegepast, zoals dat ook is voorgeschreven.

De voorzitter: Mevrouw Pira heeft het woord.

Ingrid Pira (Groen): Minister, u zegt wat u vorige keer al hebt gezegd: dat u werkt aan een harmonisering. Nieuw is dat er een opdracht loopt tot 1 oktober. Die opdracht komt er dan na alle conceptnota's en opdrachten enzovoort, die de heer Vandaele vorig jaar heeft opgesomd. Dat is dus weer al eens onderzoek. U zegt dat u in het najaar met een ontwerp van decreet naar de regering gaat. Dat is voor de eerste keer zeer concreet.

De aanpassing van de codex zal leiden tot een aanpassing van de meerwaardecijfers. Ik begrijp uit uw antwoord dat dit nog niet voor morgen is. Wellicht zal er twee keer een termijn van vijf jaar overgaan vooraleer die cijfers worden aangepast. Maar u zegt wel dat de meerwaardecijfers werden geïndexeerd. Werden ze geïndexeerd in 2014, na de eerste termijn van vijf jaar? Of zijn er al verschillende indexaties gebeurd? In januari 2009 ging die eerste termijn van start.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

Wilfried Vandaele (N-VA): Mevrouw Pira zei dat ik over dit onderwerp al een tijd geleden iets zei. Minister, ook wij vroegen toen om echt werk te maken van een evenwichtig systeem van planbaten en planschade, voortbouwend op de conceptnota van intussen al 2013. U zegt dat u ermee bezig bent. Zo zullen we er in Vlaanderen voor kunnen zorgen dat de ruimtelijke ordening betaalbaar blijft op de drie niveaus en dat het ruimtelijk beleid dat deze regering wil – met het maximale behoud van open ruimte, het schrappen van slechtgelegen woonuitbreidingsgebieden, de bescherming van natuur en van bosgebieden – mogelijk wordt. Daarom hebben wij dat performante systeem van planbaten en planschade nodig. Ook wij pleiten er dus voor om er werk van te maken. U zegt dat u ermee bezig bent: wij kijken er dus naar uit.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Mevrouw Pira, de indexering werd door de Vlaamse Belastingdienst doorgevoerd vanaf het aanslagjaar 2014.

Mijnheer Vandaele, wij zijn er zeker mee bezig. We worden wel geconfronteerd met een bijkomende moeilijkheid, die ook een opportuniteit is, maar het maakt

het wel iets ingewikkelder: in het regeerakkoord is afgesproken dat er in dat kader ook wordt gekeken naar de mogelijkheid tot de invoering van verhandelbare bouwrechten. Als je die invoering bekijkt, spreekt het voor zich dat je ook de meerwaarden, de planbaten en de planschade in dat opzicht moet bekijken. Dat zorgt ervoor dat er een extra dimensie bij is gekomen. Dat is een opportuniteit. Maar dat zorgt er ook voor dat alles grondig moet worden bekeken.

De voorzitter: Mevrouw Pira heeft het woord.

Ingrid Pira (Groen): Minister, ik hoop dat de commissie binnen een jaar een pak verder staat dan nu. Wanneer u het over onze ruimtelijke ordening hebt, hebt u het al meermaals gehad over het feit dat we 6 hectare per dag verliezen. Zo staat het ook in uw beleidsbrief. Dat systeem van planbaten en planschade is een van de mechanismen die ervoor zorgen dat we onze open ruimte aan een soldenprijs verkopen. De voortschrijdende verkaveling, verharding enzovoort gebeurt op een zodanige manier dat we er amper greep op hebben. Enkel door grip te krijgen op de onderliggende mechanismen, zoals de peanuts die de overheid krijgt door de planbatenregeling, zullen we een beetje greep krijgen op onze open ruimte, die voor onze ogen verdwijnt. Ik hoop dus dat u in het najaar met een ernstig voorstel naar de commissie en naar het parlement komt.

Dit is niet het enige mechanisme dat ervoor zorgt dat onze open ruimte voor onze ogen verdwijnt zonder dat we er greep op krijgen. Er zijn nog andere mechanismen. Dit is er een van. Dit is een belangrijk mechanisme. Ik hoop dat u een ernstig evenwicht vindt tussen de planbaten en de planschade.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Wilfried Vandaele aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de concepten en instrumenten voor financiële verevening tussen lokale overheden inzake ruimtelijk beleid – 1850 (2015-2016)

Voorzitter: mevrouw Tinne Rombouts

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

Wilfried Vandaele (N-VA): Voorzitter, deze vraag ligt enigszins in het verlengde van de vorige vraag.

Minister, in september 2015 werd de studie 'Concepten en instrumenten voor financiële verevening tussen lokale overheden in relatie tot ruimtelijk beleid' opgeleverd. Tot nu toe is de studie wat onder de radar gebleven, maar hij bevat heel wat nuttige elementen, zowel over planbaten en planschade, verhandelbare bouwrechten, regiovorming in het kader van het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen (BRV), enzovoort.

De studie had tot doel om na te gaan op welke wijze financiële vereveningssystemen tussen lokale overheden mogelijk zijn bij ruimtelijke ontwikkelingen. Dit om ervoor te zorgen dat nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen zoals bedrijventerreinen of woongebieden enkel nog komen te liggen op die plaatsen die daar ruimtelijk het best voor geschikt zijn.

De ontwikkeling van nieuwe bedrijventerreinen en woonzones brengt weliswaar geld op voor de gemeenten, maar we zien dat gemeenten de inkomsten toch vaak overschatten. Op de lange termijn zijn de kosten voor onderhoud en vernieuwing van het openbaar domein en de kosten voor de extra dienstverlening aan de inwoners, scholen enzovoort vaak hoger dan men denkt, en misschien zelfs hoger dan de opbrengsten van die nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen waar men in de

gemeente meestal zo blij mee is. Bovendien moeten de extra inkomsten worden gerelativeerd: voor een nieuwe verkaveling van 1 hectare spreekt men over extra inkomsten ten belope van 0,03 procent tot 0,06 procent van het totale budget.

Uit de studie blijkt dat in Vlaanderen slechts sporadisch financiële vereveningsmechanismen tussen gemeenten in het kader van ruimtelijk beleid zijn verkend. Er werd dan ook vooral gekeken naar het buitenland. Zo wordt in de studie onder andere gesproken over een poging om in het kader van de ontwikkeling van het Economisch Netwerk Albertkanaal (ENA) een koppeling te maken tussen de ontwikkeling van een greenfield met de reconversie van een oud terrein. Blijkbaar waren de gemaakte afspraken onvoldoende dichtgetimmerd en te vrijblijvend, want de greenfieldontwikkeling is inderdaad gebeurd, maar het oude terrein ligt er nog steeds verlaten bij.

De Nederlandse voorbeelden 'Hart van de Heuvelrug' en 'Regio Groningen-Assen' zijn op het eerste gezicht beter. Het zijn voorbeelden van een meer geslaagde operatie. In beide gevallen ging het om een vrijwillige samenwerking tussen verschillende actoren en werd een totaalproject of regiovisie opgesteld, zowel op het vlak van wonen, bedrijvigheid, groen als recreatie. Er werd een raamovereenkomst of een convenant gesloten, waarbij afspraken gemaakt werden inzake verevening. Bij het project 'Hart van de Heuvelrug' werd het principe 'rood voor groen' bijvoorbeeld op een dubbele manier verankerd: de financiële opbrengsten van de harde ontwikkelingen dekken de kosten van de zachte en groene realisaties, en de harde en zachte bestemmingen worden planologisch gewisseld.

Minister, waarom werden de financiële aspecten van planbaten en planschade niet meegenomen in het rekenmodel van de studie? Kunnen we beide systemen los van elkaar zien? Aangezien financiële verevening tussen lokale besturen vandaag al mogelijk is, hoe komt het dan dat we dat in Vlaanderen nog zo weinig toepassen? Op welke manier is het in Nederland gehanteerde principe 'rood voor groen' volgens u toepasbaar in Vlaanderen? Wordt dat principe decretaal verankerd of opgenomen in het nieuwe Beleidsplan Ruimte Vlaanderen, waar u aan werkt?

In de studie wordt een onderscheid gemaakt tussen vrijwillige en gedwongen verevening. Wat is volgens u het beste voor de Vlaamse context? Overweegt u, in het kader van het Instrumentendecreet, om financiële verevening te verplichten? Is een decretaal initiatief noodzakelijk om vrijwillige verevening tussen lokale besturen, intercommunales en het Vlaamse niveau mogelijk te maken? Waarom wel? Waarom niet?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Collega Vandaele, ik stel samen met u vast dat de studie een financieel rekenmodel heeft willen ontwikkelen, als een soort tool om inkomsten- en uitgavenstromen beter in beeld te brengen. Men is om pragmatische redenen ook uitgegaan van een vereenvoudiging. Dat uit zich in het feit dat enkel greenfieldontwikkelingen van bedrijventerreinen en woongebieden in beeld zijn gebracht. De scenario's vertrekken vanuit twee mogelijke rollen van de gemeente: als actieve ontwikkelaar, maar dus ook als regisseur.

De vereenvoudiging houdt inderdaad ook in dat enkel in beeld is gebracht welke inkomsten- en uitgavenstromen een rechtstreeks effect hebben op de gemeentekas en ook begroot kunnen worden, vandaar dat planbaten en planschade niet zijn meegenomen, omdat dat vaak stromen zijn die niet rechtstreeks naar een gemeente gaan en omdat de raming ervan ook sterk verbonden is aan casuïstiek. Het klopt dat beide systemen niet los van elkaar kunnen worden gezien.

Tijdens de studie viel op dat er vandaag weinig praktijkvoorbeelden zijn van intergemeentelijke financiële verevening op vrijwillige basis. Wat de verklaring daarvoor is, heeft de studie niet onderzocht. Ik stel vast dat er heel veel gestudeerd wordt in

de diensten, maar dat dat praktisch niet altijd even bruikbaar is. Ik kan dat alleen maar vaststellen. We zullen proberen om daar iets aan te doen.

Wel toont de conclusie dat er een noodzaak is aan een sterkere informatie-verspreiding naar gemeenten over de mogelijkheden van contractvorming op vrijwillige basis bij ruimtelijke ontwikkelingen. Het Gemeentedecreet en het decreet houdende de intergemeentelijke samenwerking bieden daarvoor de nodige basis. In samenwerking met de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG) zal ook bekeken worden hoe die informatieverspreiding concreet kan worden aangepakt. We zullen daar zeker werk van maken.

Het is op dit moment te vroeg om concreet op uw andere vragen in te gaan. U weet dat wij werken aan het Instrumentendecreet, waarin een en ander zal worden meegenomen.

Het onderzoek concludeert dat de meeste vormen van vrijwillige verevening nu reeds mogelijk zijn, zonder decretale initiatieven. Ik vermeldde al het Gemeentedecreet en het decreet houdende de intergemeentelijke samenwerking. Het enige theoretische vereveningsconcept op vrijwillige basis dat momenteel niet over de nodige juridische basis beschikt, is een intergemeentelijke belasting, in functie van financiële compensatie. In Frankrijk bestaat dat bijvoorbeeld. Om gemeenten zich vrijwillig te laten verevenen in functie van een gezamenlijke heffing, is een wijziging van de Grondwet nodig. Volledigheidshalve verwijs ik ook naar sommige concepten waarbij sprake is van een subregionaal of regionaal fonds. Het betreft in dat geval een soort begrotingsfonds, dat enkel kan worden opgericht bij decreet. Ook dat is dus iets waar je decretale initiatieven voor nodig hebt.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

Wilfried Vandaele (N-VA): Minister, we blijven een beetje met een dilemma zitten. Harde ontwikkelingen brengen zogezegd extra inkomsten in het laatje voor de gemeenten, of het is misschien niet altijd zo, maar men heeft toch dat gevoel.

Dat staat haaks op onze beleidslijn, want we willen de open ruimte maximaal vrijwaren. We willen inzetten op inbreiding en kernversterking. Het is een algemene vraag: moeten we om uit dat dilemma te geraken, maatregelen nemen? Zo ja, welke? Of zien we dat in uw Beleidsplan Ruimte Vlaanderen?

De voorzitter: Mevrouw Pira heeft het woord.

Ingrid Pira (Groen): Zoals mijn collega zegt: de harde ontwikkelingen leveren geld op, en dat is het probleem. Ik heb in mijn vorige vraag verwezen naar de onderliggende mechanismen die ertoe leiden dat we geen greep krijgen op het verlies van open ruimte. Een belangrijk instrument ter zake – en het gaat niet over de wrijving tussen gemeenten – is het Gemeentefonds. Dat keert aan de gemeenten een som uit op basis van het aantal inwoners waardoor de gemeenten gestimuleerd worden, eerder om te verkavelen dan om open ruimte vrij te houden.

Hebt u er al aan gedacht om zulke criteria te wijzigen zodat we de gewenste ruimtelijke ontwikkeling krijgen? Hebt u daarover al overleg gepleegd met uw collega? Is daar in uw omgeving al over nagedacht?

Minister Joke Schauvliege: Het Gemeentedecreet is niet echt een onderwerp voor deze commissie, maar ik wil verwijzen naar het Plattelandsfonds. Gemeenten die minder snel ontwikkelen, kunnen daarop een beroep doen om de open ruimte sterker te maken. Dat bestaat dus al. Binnen het plattelandsbeleid doen we daar trouwens heel veel aan.

De heer Vandaele had een terechte vraag, maar dat is juist het opzet van het BRV. We zullen daarin tal van strategische doelstellingen opnemen om de open ruimte te vrijwaren. Het klopt natuurlijk dat we daarvoor stimulansen moeten hebben.

Er zijn tal van mogelijkheden die ook zullen worden verwerkt in het BRV. Ik denk aan stedenbouwkundige verordeningen en dergelijke. De opmaak van de RUP's zal op een andere manier moeten verlopen om de open ruimte veilig te stellen. Dat is nu juist het onderwerp van het BRV, waar de laatste hand aan wordt gelegd.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Steve Vandenberghe aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de verschillende reglementeringen voor Vlaamse en Waalse vissers – 1671 (2015-2016)

Voorzitter: mevrouw Tinne Rombouts

De voorzitter: De heer Vandenberghe heeft het woord.

Steve Vandenberghe (sp.a): Minister, ik dacht dat deze vraag om uitleg bij de commissie Visserij zou terechtkomen, maar de commissiesecretaris heeft me uitgelegd waarom ze bij Leefmilieu hoort.

Op het eerste gezicht is dit een banaal thema, maar ik krijg deze vraag regelmatig vanuit de visserijsector. Voor de vissers maakt het blijkbaar een groot verschil aan welke kant van de taalgrens of rivier ze wonen. Aan de Grote Gete in Hoegaarden is het vanaf half april verboden aan Vlaamse kant te vissen, terwijl het nog veertien dagen langer mag aan de Waalse kant.

Daarenboven zijn er nog een aantal verschillen voor Waalse en Vlaamse vissers. Aan Vlaamse kant moeten er beekforellen uitgezet en gevangen worden terwijl de Walen regenboogforellen uitzetten. Dat klinkt misschien grappig, maar het is echt zo. Aan Waalse kant mag men gekleurde maden als aas gebruiken, aan Vlaamse kant moeten het witte zijn. Wie maar één vergunning heeft, mag met zijn lijn maar tot in de helft van de 4 meter brede rivier komen. En dan zijn er nog de aalscholvers die de vissen op onze vijver komen roven. Daar heb ik ook al een vraag gesteld. Vlamingen mogen daar niet op schieten want die vogels zijn beschermd, maar in Wallonië mogen ze wel afgeschoten worden.

Minister, bent u op de hoogte van de verschillende reglementen die er zijn tussen de Vlaamse en Waalse vissers? Hebt u al overleg gepleegd met uw Waalse collega met het oog op het verkrijgen van een uniform systeem? Voor de vissers zijn dit echt wel problemen. Ze gaan overal in België vissen en worden dan geconfronteerd met de verschillende reglementeringen. Die mensen willen op een correcte manier werken, maar met de discrepantie tussen beide wetgevingen kan dat soms voor problemen zorgen, en dat gebeurt dus ook.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Er zijn natuurlijk verschillen. Dat is niet alleen voor de visserij, dat is voor het hele beleid rond leefmilieu het geval. De gewesten vullen de gewestbevoegdheden in zoals ze dat verkiezen en goedachten. Dat is eigen aan de bijzondere wet van 8 augustus 1980.

U hebt het over de riviervisserij, en daar zit wel een redenering achter. Het is al een verschillende uitgangssituatie. Ik probeer dat duidelijk te maken. In Vlaanderen zijn er geografisch gezien vooral benedenlopen en laaglandbeken. Deze worden gekenmerkt door karperachtigen, dat is een specifieke vissoort. De

regelgeving is vooral gebaseerd op het instellen van de nodige visserijmaatregelen, in functie ook van de paaitijd van die karperachtigen.

Wallonië heeft een andere geografische ligging en vooral bovenlopen en sneller stromend water. Daar zitten dan – u weet het nog wel uit uw biologieles – vooral forelachtigen in. De regelgeving is in belangrijke mate afgestemd op deze vissoort. Die hebben verschillende paaiperiodes, en dat impliceert inderdaad dat er in andere periodes mag worden gevestigd.

Als het gaat over grensoverschrijdende wateren, kan dat inderdaad soms eigenaardige gevolgen hebben, maar dat geldt evengoed voor bijvoorbeeld waterlopen die de Nederlandse of Franse grens overschrijden. Zelfs indien de visserijreglementering op grensoverschrijdende wateren tussen Wallonië en Vlaanderen dezelfde zou zijn, dan nog heb je een verschillend visverlof. In Wallonië moet je dan een visverlof hebben, en in Vlaanderen. Dat is nu eenmaal het gevolg van de regionalisering.

Artikel 6 van de bijzondere wet voorziet in het plegen van overleg. Dat gebeurt ook, in de Interministeriële Conferentie Leefmilieu. Gelet op de fundamenteel verschillende uitgangspunten en principes acht ik het opstellen van een uniforme regeling niet gewenst, en denk ik dat het goed is om de reglementering te behouden zoals die vandaag bestaat, uiteraard zeker ook rekening houdend met het veiligstellen van onze vissoorten in onze waterlopen.

De voorzitter: De heer Vandenberghe heeft het woord.

Steve Vandenberghe (sp-a): Op school was ik niet zo goed in biologie. Ondertussen heb ik in de loop der jaren echter toch al wel veel bijgeleerd over biologie, maar dat terzijde.

Ik begrijp wel dat er regionale verschillen zijn, vandaar ook mijn vraag. Die vraag klinkt misschien een beetje grappig, maar dit zorgt wel voor problemen en onduidelijkheid. Minister, ik wil u dus toch vragen om te overleggen met uw Waalse collega, om eens te bekijken waar dingen nog beter op elkaar kunnen worden afgestemd. Dat lijkt me toch zeker mogelijk te moeten zijn. Daarna zou men daar ook eens op een goede manier gezamenlijk over moeten communiceren ten overstaan van de vissers, want het is ook niet altijd duidelijk hoe de vork precies in de steel zit. Ik heb daar al diverse vragen over gehad. Ik wil dus vragen dat u dat toch nog eens zou bekijken met uw Waalse collega. Het feit dat ik die vraag hier stel of moet stellen, toont toch enigszins aan hoe onjuist en onnatuurlijk ons land eigenlijk is. We zijn een heel klein landje, met maximaal 10 miljoen inwoners en een kleine oppervlakte. Ik vind het dan heel raar dat al die reglementeringen zo verschillend zijn. Dat zorgt inderdaad voor verwarring.

De voorzitter: De heer Vandaele voelt zich aangesproken over de verschillende reglementeringen in de verschillende taalgebieden.

De heer Vandaele heeft het woord.

Wilfried Vandaele (N-VA): Uiteraard. Ik ben het helemaal eens met de minister als ze vraagt waarom we dat allemaal op elkaar moeten afstemmen. Collega's, waterlopen zijn natuurlijk per definitie grensoverschrijdend, dus als men moeite heeft met de verschillen qua regelgeving, dan zouden er eigenlijk ook met Nederland en met Frankrijk afspraken moeten worden gemaakt over welke visjes er wanneer mogen worden gevangen. Ik denk trouwens dat wat u over aalscholvers zei, niet klopt. Ik dacht dat er ook in Wallonië, en in Frankrijk trouwens ook, een verbod gold op de jacht op aalscholvers tenzij men een uitzondering aanvraagt in het kader van het beheer van viswateren enzovoort.

U noemt dat een probleem. Ik weet niet of dat een probleem is voor die vissers, want bijvoorbeeld heel wat van onze Vlaamse jagers gaan in Wallonië jagen, en die hebben daar blijkbaar geen enkel probleem met die andere regelgeving. Ik denk dat er altijd verschillen zullen zijn tussen de beide kanten van een grens, of dat nu een regiogrens of een gemeentegrens is. Ik geef een concreet voorbeeld. De Haan en Bredene zijn buurgemeenten, ze maken deel uit van eenzelfde politiezone, en toch gelden er verschillende politiereglementen. Ik geef u een anekdote: ik was ooit eens, toen dat nog in was, in een verkiezingsperiode met een autokaravaan op stap. In De Haan was dat toen helemaal in. Ik kwam toevallig, natuurlijk zonder dat dat per opzet gebeurde, op het grondgebied van Bredene, en mijn hele karavaan werd daar onder politie-escorte van het grondgebied verwijderd, want daar mocht dat niet. *(Gelach)*

De voorzitter: De heer Vandenberghe heeft het woord.

Steve Vandenberghe (sp.a): De jagers hebben ook klachten over die verschillen qua regelgeving. Ik weet niet of dat van die politiereglementen zoveel ter zake doet. Ik ga er wel akkoord mee als men zegt dat dan moet worden bekeken hoe er in Nederland of Engeland wordt gevist, dat dit op Europees niveau moet worden bekeken. Ik vind het toch wel belangrijk om dat mee te geven, want het is een bezorgdheid die bij veel vissers heerst.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Rob Beenders aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de prijzentabel van drinkwatermaatschappijen – 1716 (2015-2016)

Voorzitter: mevrouw Tinne Rombouts

De voorzitter: De heer Beenders heeft het woord.

Rob Beenders (sp.a): Voorzitter, minister, collega's, mijn vraag gaat over de tarievenkaarten waarover de drinkwatermaatschappijen beschikken om een aantal van hun kosten door te rekenen aan hun klanten. Die tarievenlijsten zijn niet altijd zo heel gemakkelijk terug te vinden, maar mits wat zoekwerk kun je die tabel wel vinden op de website van elke drinkwatermaatschappij. Als je die tabel eenmaal hebt gevonden, blijken de drinkwatermaatschappijen wel heel transparant te communiceren. Je ziet heel duidelijk wat de kostprijs per activiteit is, zowel inclusief als exclusief btw. Op dat vlak is er dus geen enkel probleem. Dat is zeker transparant.

Toch zijn er een aantal perverse gevolgen mogelijk. Die tarievenkaart is immers natuurlijk te nemen of te laten. Die tarieven zijn ook niet dezelfde voor elke drinkwatermaatschappij. Men heeft niet de keuze om een bepaald product bij een andere drinkwatermaatschappij te gaan kopen als men vindt dat dat daar goedkoper is. Zo zijn bijvoorbeeld in Limburg, maar ook in Vlaams-Brabant, toch heel wat gezinnen wel wat geschrokken. Ze waren klant bij de Intercommunale Watermaatschappij (IWM). IWM werd overgenomen door De Watergroep. Die mensen kregen dan ineens een factuur voor de huur van een haspel met brandslang die tot elf keer duurder was. Bij IWM betaalden ze daarvoor 96 euro per jaar, bij De Watergroep is dat dan 1325 euro per jaar. Dat zijn tarieven die toch wel doen duizelen, zeker omdat niemand daar ook van op de hoogte was. Dat heeft ervoor gezorgd dat heel wat mensen de wenkbrauwen hebben gefronst bij hun voorschotfacturen. Dat is dan maar één product dat terugkomt op zo'n tarievenlijst. Er staan er tientallen op. Dat wordt toch wel enigszins aanzien als een soort verborgen tarievenlijst voor de drinkwaterfactuur. We moeten er toch over waken dat die verborgen tarievenlijst niet zwaarder gaat doorwegen in de

drinkwaterfactuur, en we moeten vooral ook uitsluiten dat drinkwatermaatschappijen bijvoorbeeld onderling afspraken gaan maken over een bepaald product, allemaal samen hun prijs gaan verhogen en dan elkaar gebruiken als argument voor die prijsverhoging. Dat is immers net het argument dat bijvoorbeeld De Watergroep nu geeft. Men stelt de prijs te hebben moeten verhogen omdat in Nederland en in de rest van Vlaanderen ook zulke hoge tarieven worden gebruikt.

Dat is natuurlijk een argument dat heel moeilijk te verdedigen is als de mensen in het verleden elf keer minder moesten betalen en dezelfde service en hetzelfde comfort kregen. We moeten vooral heel waakzaam zijn dat het geen perverse gevolgen gaat hebben voor de toekomst en dat drinkwater op basis van die prijsverhoging geen luxeproduct gaat worden.

Op basis van dit voorval heb ik een aantal vragen. Bent u op de hoogte dat dergelijke prijsverhogingen worden beslist door drinkwatermaatschappijen? Op welke manier wordt er een controle uitgeoefend door de drinkwaterregulator op de prijsverhogingen of op die tarievenkaarten?

Drinkwatermaatschappijen communiceren hun tarievenlijst via hun website. Prijsaanpassingen worden niet automatisch gecommuniceerd naar de klanten. Nochtans vormen die 'verborgen' tarieven een belangrijke factor in de drinkwaterfactuur. Gaat u op basis van dit voorval acties ondernemen om de communicatie van deze tarievenlijsten naar de abonnees toe te verbeteren? Een prijsverhoging van enkele honderden procenten van het ene jaar op het andere voor één product van een bewuste drinkwatermaatschappij is onrustwekkend. Kunnen er garanties worden gegeven dat dit geen constante wordt?

Een laatste vraag heb ik erbij gezet omdat ik anders een aparte vraag moest indienen. U hebt ooit cijfers gegeven over de module die de Vlaamse Milieu-maatschappij (VMM) heeft geïnstalleerd, waarop mensen hun nieuwe drinkwaterfactuur konden berekenen. U hebt op een zeker ogenblik spontaan cijfers gegeven over hoeveel mensen die module hadden gebruikt. Misschien kunnen we op basis van deze vraag nog eens een stand van zaken krijgen over hoeveel mensen die module effectief gebruiken.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: We moeten een onderscheid maken tussen het jaar 2016 en de periode nadien. Wat de regulering van de prijs betreft, zijn we sinds de meest recente staatshervorming bevoegd. Daarom hebben we in een overgangperiode voorzien voor de vastlegging van de drinkwaterprijzen voor 2016 en het jaar nadien. Voor 2016 geldt dus een overgangsbepaling. Er is bepaald dat tijdens de overgangperiode 2016 de drinkwatermaatschappijen tarieven moeten toepassen die tot budgetneutraliteit leiden ten opzichte van de inkomsten van de jaren voordien, dus van 2015. Voor de invulling van de budgetneutraliteit werden de nadere modaliteiten vastgelegd. Dat wordt ook gecontroleerd door de waterregulator. Dat gebeurt voor elke drinkwatermaatschappij. Ook de bestuursorganen in de verschillende drinkwatermaatschappijen keuren de tarieven goed voor hun werkingsgebied. Gemeenten zijn daarin ook vertegenwoordigd.

Waar u naar verwijst, is voor mij totaal nieuw. Ik heb dan ook aan de waterregulator de opdracht gegeven om te onderzoeken of de aanrekening van de capaciteitsvergoeding in overeenstemming is met het ingediende tariefsjabloon voor 2016. Ik heb aan de regeringscommissaris van De Watergroep ook gevraagd om op de volgende raad van bestuur daarover te interpellieren en informatie te vragen.

Voor de nieuwe tariefreguleringsmethode, die vanaf 2017 van toepassing wordt, wordt aan de drinkwatermaatschappijen gevraagd dat ze een tariefplan opmaken. Daarin moeten de tarieven worden vastgelegd voor de komende zes jaar.

In principe worden de tarieven dus goedgekeurd en bij het tariefplan gevoegd voor de komende zes jaar.

Verder werd in de regelgeving vastgelegd dat de drinkwatermaatschappijen de tarieven waarmee ze de kosten voor drinkwater doorrekenen, niet verhogen zonder voorafgaande goedkeuring door de waterregulator, met als doel om net voor langere termijn rechtszekerheid te bieden aan iedereen – aan de klant, maar ook aan de drinkwatermaatschappij. De eerste tariefplannen conform die nieuwe structuur moeten er uiterlijk 1 augustus 2016 zijn. In een verplichte voorafgaande consultatie van de abonnees bij dit tariefplan is voorzien in de regelgeving. De voorafgaande communicatie en verantwoording van nieuwe tarieven wordt dus met de nieuwe tariefreguleringsmethode aanzienlijk verbeterd en transparanter gemaakt. Bovendien zullen in de nieuwe tariefreguleringsmethode via het tariefpad plotse verhogingen worden vermeden. Men zal een overzicht hebben van wat er de komende jaren aankomt.

De wijze van communiceren over tarieven verschilt inderdaad van drinkwatermaatschappij tot drinkwatermaatschappij. Het algemeen waterverkoopreglement verplicht de drinkwatermaatschappijen wel tot een duidelijke en volledige communicatie bij de waterfactuur zodat de abonnee de aanrekening kan begrijpen en narekenen. Het recente besluit tariefregulering bepaalt dat de maatschappij het goedgekeurde tariefpad en het tariefplan, inclusief de maximumtarieven, ter beschikking moet stellen op de website en op eenvoudig verzoek aan iedereen moet bezorgen. Daarnaast publiceert de waterregulator via de watermeter regelmatig een overzicht van alle tarieven.

U vraagt ook hoeveel keer de simulatie al werd geraadpleegd. Tot op vandaag zijn ongeveer 42.000 simulaties uitgevoerd.

De voorzitter: De heer Beenders heeft het woord.

Rob Beenders (sp.a): Een heel duidelijk en een heel correct antwoord. Ik kan me er helemaal in vinden. Ik ben blij dat u de regeringscommissaris de opdracht hebt gegeven om informatie te vragen op de volgende raad van bestuur, want we moeten ervoor opletten dat de drinkwatermaatschappijen in aanloop van het tariefplan geen gekke dingen doen. Ik moet eerlijk zeggen: ik heb er geen bewijs voor, maar mijn gevoel begint wel bevestigd te worden dat het misschien wel eens de reden kan zijn waarom er nu een aantal tariefverhogingen zijn ingevoerd om dan in het tariefplan van augustus te kunnen stellen dat dat het tarief is dat men de volgende zes jaar wil gebruiken. Het zou inderdaad wel eens kunnen kloppen dat men nu een aantal beslissingen heeft genomen, anticiperend op het nieuwe decreet.

Ik ben alleszins heel blij dat er gecommuniceerd gaat moeten worden naar de abonnees, dat er transparanter moet worden gecommuniceerd en dat de tarieven de volgende zes jaar niet mogen worden verhoogd. Dat zijn allemaal heel goede uitgangspunten.

Het feit dat er 42.000 simulaties zijn uitgevoerd, bewijst dat mensen de weg naar de website hebben gevonden. Ik hoop ten zeerste dat we geen gekke dingen meer meemaken tot augustus, dat er vanaf het nieuwe tariefplan voor iedereen eens en voor altijd duidelijkheid is over de nieuwe tariefstructuur en dat we ook samen kunnen werken aan de sociale correcties, waarvan ik vanuit de meerderheid heb vernomen dat er een evaluatie volgt, zodat we ervoor kunnen zorgen dat er in de drinkwaterfactuur de komende jaren ingrepen gebeuren om de betaalbaarheid ervan aan te pakken.

De voorzitter: De heer Nevens heeft het woord.

Bart Nevens (N-VA): Ik begrijp het niet goed. We gooien twee zaken op een hoopje. Je hebt de prijs van het water, en je hebt de prijs om te beschikken over

een dergelijke blusinstallatie. In het verleden was er een huurovereenkomst tussen de watermaatschappijen en de eindverbruiker voor dergelijke installaties. Die zijn niet in elk huis aanwezig, wel in ziekenhuizen, meergezinswoningen en appartementen op advies van de brandweer. De kosten voor het aanleggen van zo'n installatie met een voldoende grote diameter worden vandaag door de distributiewatermaatschappijen doorgerekend aan alle klanten. Je kunt moeilijk een leiding hebben waar bij brand maar een flauw straaltje uit komt. Er moet voldoende debiet en capaciteit zijn.

U vergelijkt de prijs van De Watergroep, maar water-link rekent 911 euro voor een leiding met diameter 8 centimeter. Abnormaal zijn die prijzen dus niet. Als zo'n installatie aanwezig moet zijn en er moeten extra investeringen gebeuren voor de beschikbaarheid van water en een voldoende diameter, en wetende dat daar geen verbruik op zit behalve in uitzonderlijke omstandigheden, dan zal de watermaatschappij de kosten voor zulke leidingen doorrekenen aan de eindverbruiker.

Er is ook een voordeel. Als je zo'n waterhaspel hebt, vermindert het risico. De verzekeringsmaatschappij zal dan ook rekening houden met de aanwezigheid van die haspel, en dan kun je een interessantere polis afsluiten. Minister, is de tariefverhoging van De Watergroep door de VMM goedgekeurd? Ik heb begrepen dat dit enkel kan als de VMM er haar zegen voor geeft.

Minister Joke Schauvliege: Mijnheer Nevens, u geeft een hele uitleg namens De Watergroep. Uw gemeente maakt wellicht deel uit van De Watergroep, vandaar waarschijnlijk uw toelichting aan de heer Beenders.

De regeringscommissaris moet op de raad van bestuur van De Watergroep uitleg vragen en krijgen. Ik heb de opdracht gegeven aan de waterregulator, de VMM, om na te gaan of dat in het tariefsjabloon zit. Dat moet worden uitgeklaard door de waterregulator. We moeten daarover duidelijkheid hebben, want op dit ogenblik heb ik die nog niet.

De voorzitter: De heer Beenders heeft het woord.

Rob Beenders (sp.a): Minister, ik ben blij met uw aanvullingen. Ik had ook het gevoel dat ik meer luisterde naar een vertegenwoordiger van De Watergroep, dan dat het probleem ten gronde wordt onderzocht. Het gaat er niet om hoeveel dit moet kosten en of dat juist is. Het gaat erom dat de abonnees van IWM van het ene jaar op het andere zonder communicatie en zonder extra service elf keer meer moeten betalen voor een verplichte installatie, waar de verzekering automatisch rekening mee houdt. Je hebt de keuze niet of je een brandslang wel of niet zult hangen, het moet volgens de wet. Als je die niet hangt, ben je niet in orde met de bouwvergunning. Mensen die een brandhaspel hebben, moeten die hangen en de verzekering houdt er automatisch rekening mee. Uw argument, mijnheer Nevens, hoor ik alleen maar bij De Watergroep. Met alle respect, maar dat is geen gegrond argument om de prijs maal elf te doen. Ik ben blij dat er een degelijk antwoord zal komen van de regeringscommissaris, die dat zal onderzoeken, en dat we op basis van die informatie verder kunnen oordelen.

Wat ik met deze vraag om uitleg beoog, is dat we maximaal moeten proberen te vermijden dat de drinkwatermaatschappij zomaar het recht heeft van het ene moment op het andere de prijs maal elf te doen. Als dat als normaal wordt beschouwd, dan maak ik me grote zorgen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

**VRAAG OM UITLEG van Hermes Sanctorum-Vandevoorde aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de ondertekening en ratificatie van het klimaatakkoord van de 'Conference of the Parties 21' (COP21)
– 1752 (2015-2016)**

Voorzitter: mevrouw Tinne Rombouts

De voorzitter: De heer Sanctorum heeft het woord.

Hermes Sanctorum-Vandevoorde (Groen): Minister, half december 2015 werd het fameuze internationale klimaatakkoord, het Paris Agreement, goedgekeurd en ondertekend. U en ik waren daar aanwezig. In dit Paris Agreement vond de 1,5 graden Celsiuslimiet voor het eerst ingang in de teksten van de Verenigde Naties.

Het Paris Agreement geldt pas echt als het wordt geratificeerd en aanvaard. Daarvoor is zo'n kritische drempel ingevoerd. Minstens 55 landen moeten dit goedkeuren voor minstens 55 procent van de totale emissie van broeikasgassen.

Mijn vraag om uitleg is wat gedateerd door de Vlaamse klimaatop van vorige dinsdag. Vrijdag 22 april was de ceremonie van de grote ondertekening in New York. De Europese Unie was daar vertegenwoordigd. Voor België was vicepremier Alexander De Croo aanwezig. Ik weet niet of er iemand vanuit Vlaanderen bij was.

Minister, welke timing plant u voor de ratificatie? Met het fameuze Doha-amendement – Kyoto 2 – heeft de ratificatie in Europa behoorlijk wat vertraging opgelopen. We hebben dat snel-snel kunnen regelen voor de klimaatop in Parijs. Ik hoop dat de ratificatie in België en Vlaanderen nu snel zal verlopen.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: We hebben in België de afspraak dat we voor de ondertekening – een loutere formaliteit – een volmacht geven. We hebben een volmacht gegeven aan de federale vicepremier Alexander De Croo. Hij heeft ondertekend. Dat zijn duidelijke afspraken. Ik veronderstel dat we niet allemaal naar New York moeten vliegen om aanwezig te zijn bij dat formele moment. Voor het klimaat en de uitstoot van de broeikasgassen is het beter om dat zo te doen. De lidstaat België heeft dat dan ook formeel ondertekend.

Over de Vlaamse klimaatop hebben we het vorige week gehad in de plenaire vergadering. We hebben zeker en vast de ambitie om dat goed en snel uit te voeren. Daarom hebben we die klimaatop nu georganiseerd.

Met de officiële ratificatie zijn onze diensten volop bezig, in overleg met de federale overheid en de andere gewesten. We gaan ervan uit dat dit eind 2016 kan worden voorgelegd aan het parlement.

De voorzitter: De heer Sanctorum heeft het woord.

Hermes Sanctorum-Vandevoorde (Groen): Minister, u zei dat het een formaliteit is. Dat kun je zo opvatten. Aan de andere kant is dat een groot event waarop de grote leiders elkaar nog eens zien om hun engagementen te bevestigen. De Chinese president was er, president Obama zelf ook. Ik zou de symbolische waarde daarvan toch niet onderschatten, maar tot daar aan toe.

Voor de ratificatie hebt u een concreet engagement op tafel gelegd. Vóór het einde van dit jaar komt het naar het parlement. We zullen dat natuurlijk goed volgen, en

ik hoop dat we lessen hebben getrokken uit de vertraging die we in het verleden af en toe hebben gehad, en dat de ratificatie van het klimaatakkoord door België en door Vlaanderen inderdaad dit jaar rond zal geraken.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

Wilfried Vandaele (N-VA): Collega Sanctorum vindt het blijkbaar symbolisch van belang dat iemand van Vlaanderen aanwezig was op de ondertekening van het klimaatakkoord, maar natuurlijk is de voetafdruk kleiner als de minister een volmacht aan minister De Croo geeft. Al zou ik dat zelf nooit doen, laat dat duidelijk zijn, toch niet aan de heer De Croo. Maar voor de voetafdruk is het wel een goede zaak.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Bart Nevens aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over bijkomend groen in de Vlaamse Rand – 1726 (2015-2016)

Voorzitter: mevrouw Tinne Rombouts

De voorzitter: De heer Nevens heeft het woord.

Bart Nevens (N-VA): Minister, uit een studie over toegankelijk openbaar groen in het Vlaams Strategisch Gebied rond Brussel, het VSGB, blijkt een tekort van meer dan 3750 hectare toegankelijk groen in de Vlaamse Rand. Hierbij maakte men gebruik van de normen 'Langetermijnplanning Groenvoorziening' en 'Gewenste Bosstructuur voor Vlaanderen'. De Vlaamse minister voor de Vlaamse Rand heeft intussen de toegankelijkheid van het aanwezige groen in de Vlaamse Rand in kaart gebracht.

In het regeerakkoord staat de intentie ingeschreven om tegen 2019 te zorgen voor bijkomend toegankelijk groen, parken, bossen, natuurgebieden, in de Vlaamse Rand om zo het groene karakter van de Rand te versterken. De doelstelling is 1000 hectare extra ademruimte. Eerlijk gezegd denk ik dat die 1000 hectare een tikfout is geweest, want dat lijkt me gigantisch veel. Maar het zou de Vlaamse Rand inderdaad ten goede komen. Het is ook een van de speerpunten in de beleidsnota Omgeving. De doelstelling zou in hoofdzaak worden gerealiseerd door bijkomende aankopen.

Voor de realisatie van bijkomend groen in het kader van het VSGB is het Agentschap voor Natuur en Bos, ANB, de trekker. Uit het antwoord op een schriftelijke vraag van september 2015 kon ik afleiden dat sinds het begin van deze regeerperiode 81 hectare werd aangekocht en dat er nog onderhandelingen liepen. Op dat moment zouden ook twee dossiers in voorbereiding zijn voor nog eens ongeveer 6 hectare.

Begin 2015 werd op het terrein gestart met een onderzoek naar welke bijkomende aankopen mogelijk zijn. Uit het antwoord op een schriftelijke vraag van januari 2016 werd me niet duidelijk welk resultaat dat onderzoek heeft opgeleverd. Er wordt slechts in algemene termen geantwoord dat "de grondprijzen hoog zijn en de kansen op verwerving schaars". Bovendien zou vooral worden gekeken naar partnerschappen met lokale besturen en privé-eigenaars om het in het regeerakkoord vooropgestelde doel, de 1000 hectare, te bereiken. Lokale besturen kunnen een beroep doen op de middelen in het Boscompensatiefonds ter ondersteuning van de aankoop van gronden voor nieuwe bosaanleg met focus op de realisatie van instandhoudingsdoelen (IHD's) enerzijds en het versterken van stadsrandbossen anderzijds.

Minister, wat is het resultaat van het gevoerde onderzoek naar bijkomende aankopen in het kader van de realisatie van bijkomend groen in de Vlaamse Rand? In welke mate hebt u er zicht op welke aankopen Vlaanderen zélf kan doen om het vooropgestelde doel van 1000 hectare bijkomend toegankelijk groen te bereiken?

Welke instrumenten zult u concreet inzetten om de taakstelling en de afspraak in het regeerakkoord om deze regeerperiode te komen tot 1000 hectare bijkomend toegankelijk groen in de Vlaamse Rand waar te maken?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Voor mij is aankopen op zich geen doel dat we absoluut moeten bereiken. Ik vind het vooral belangrijk dat we op het terrein goed kunnen samenwerken en kunnen zorgen voor bijkomend toegankelijk groen, conform het regeerakkoord. Soms kan dat via aankoop worden gerealiseerd, soms op andere manieren.

Ik heb het Agentschap voor Natuur en Bos inderdaad de opdracht gegeven daarvoor een duidelijk plan uit te werken, en daarin volgen we eigenlijk vier sporen. Ten eerste versterken we de bestaande beleidsinitiatieven. Ten tweede werken we samen met terreinbeherende verenigingen. Ten derde werken we samen met privé-eigenaars. Ten vierde ondersteunen en subsidiëren we kleinschalige initiatieven. Ik zal ze alle vier even uitdiepen.

Het samensporen met bestaande beleidsinitiatieven is natuurlijk in de eerste plaats om onze Europese instandhoudingsdoelstellingen te behalen. We realiseren die op het terrein, en dat kan ook samensporen met die 1000 hectare bijkomend toegankelijk groen. We realiseren ecologisch-recreatieve verbindingen. Zo wordt er werk gemaakt van de verbinding Zoniën-Meerdaal en zijn er het project Land van Teirlinck, het plan Boommarker, Ozon-Horizon, 'Van basiliek tot basiliek' en 'Van basiliek tot kathedraal'. Al deze verbindingen zijn gepland.

In het kader van de structuurvisie Zoniënwoud worden de toegangspoorten tot het Zoniënwoud ook verder uitgebouwd. De nadruk ligt op de toegangspoorten Groenendaal, Tervuren en Jezus-Eik. Of het mogelijk is de poort Zevenster projectmatig uit te bouwen wordt op dit moment ook onderzocht. Ook in het domein Ter Rijst willen we dat de aanvullende groene gebieden toegankelijk worden gemaakt.

Ook qua stadsrandbossen zijn er drie concrete projecten. In de gemeente Asse worden voor een stadsrandbos met een oppervlakte van 100 hectare op het ogenblik de erfpachtovereenkomsten op de gronden van de gemeente en het OCMW onderzocht. Er wordt een groene belevingsroute 'Van basiliek tot kathedraal' ontwikkeld in overleg met Vilvoorde, Zemst en Mechelen. Het is een route van 20 kilometer die door meerdere groengebieden loopt. Ook Sint-Pieters-Leeuw is bezig met een stadsrandbos: de Zennebeemden. Tot zover het eerste punt, de bestaande initiatieven.

Ten tweede willen we samenwerken met erkende verenigingen. Zij hebben natuurlijk een belangrijke rol in de erkende reservaten. Het verbeteren van de toegankelijkheid daarvan voor het publiek zorgt ervoor dat ze een cruciale rol kunnen spelen. Voor de gebieden buiten de speciale beschermingszones is de beleefbaarheid ook van groot belang. Dit jaar, 2016, wordt het aanbod verder geïnventariseerd en wordt overleg gepleegd om bijkomend toegankelijk groen te kunnen realiseren.

Onze derde partner zijn de privé-eigenaars. We onderhandelen met de regionale landschappen en bosgroepen om ook hen te betrekken bij de plannen om 1000

hectare bijkomend toegankelijk groen te realiseren. Het gaat over honderden eigenaars en we moeten daar dus goede afspraken maken en duidelijke prioriteiten bepalen.

Ten vierde zetten we in op de subsidiëring van kleinschalige initiatieven. We subsidiëren vooral gemeentebesturen in het kader van het VSGB. Het gaat om subsidies voor bebossing met onder andere middelen uit het Boscompensatiefonds, maar ook om subsidies in het kader van Natuur in je Buurt. Door de actieve betrokkenheid van gemeentebesturen zullen bijvoorbeeld Vilvoorde, Machelen, Dilbeek en Zaventem in hun subsidiedossiers worden gefaciliteerd. Er lopen ook gesprekken met Overijse, Wemmel, Sint-Genesius-Rode en Halle, zodat we ook die gemeenten actief kunnen ondersteunen. U merkt het, we hebben een plan van aanpak om die 1000 hectare ook effectief te realiseren.

De voorzitter: De heer Nevens heeft het woord.

Bart Nevens (N-VA): Dank voor uw uitvoerig antwoord, minister. Het zal inderdaad nodig zijn op verschillende sporen in te zetten, want 1000 hectare is niet niets.

Vandaag is er al tamelijk veel groen dat toegankelijk is, en gelukkig maar. We kennen allemaal de verwevenheid van buurt- en voetwegen in de Vlaamse Rand en ver daarbuiten. Maar voor die extra 1000 hectare zal toch nog een tandje moeten worden bijgestoken.

Minister, ik heb ook begrepen dat u middelen uit het Boscompensatiefonds speciaal daarvoor zou inzetten. Koken kost geld. Er moeten goede afspraken worden gemaakt, zeker met private eigenaars. Er is altijd een beetje drempelvrees bij het openzetten van dergelijke domeinen voor wandelaars en fietsers.

Ik zal dit opvolgen. Ik zal zien of die 1000 hectare inderdaad een haalbare kaart is. Ik zal u daarover bij gelegenheid nog om een stand van zaken vragen.

De voorzitter: De heer Sanctorum heeft het woord.

Hermes Sanctorum-Vandevoorde (Groen): Voor alle duidelijkheid, ik hoop dat die 1000 hectare geen tikfout was in het regeerakkoord.

Minister, dank voor uw duidelijke overzicht. Ik hoorde daarin heel veel verschillende zaken. Het gaat over aankoop via het ANB, over afspraken met private eigenaars en ruimtebeherende verenigingen, over het Boscompensatiefonds. Hoe moeten we die passage in het regeerakkoord dan eigenlijk interpreteren? Gaat het om bijkomend groen dat ook toegankelijk is, of gaat het om bestaand groen toegankelijk maken? Dat is wel een belangrijk verschil.

De voorzitter: Mevrouw De Vroe heeft het woord.

Gweny De Vroe (Open Vld): Minister, 1000 hectare voor de vergroening van de Rand is een doelstelling die we zeker moeten halen. U haalt een aantal pistes aan, private eigenaars en andere. Wordt ook onderzocht wat de Vlaamse overheid zelf in handen heeft? Daarmee bedoel ik niet alleen eigen bossen en parken, maar ook historische gebouwen en tuinen. Kunnen die ook permanent worden opengesteld voor de bevolking? Wordt dat onderzocht?

Tinne Rombouts (CD&V): Minister, ik heb begrepen dat het regeerakkoord zeer duidelijk en correct is. Het is een grote uitdaging. Ik lees in het regeerakkoord: "Tegen het einde van de regeerperiode moet er 1000 hectare toegankelijk groen gerealiseerd worden." Dit is in het algemeen belang. Toegankelijk groen is groen met een meerwaarde voor mensen, voor hun beleving, welzijn en gezondheid.

Minister, ik ben blij dat u aangeeft dat er een stevig pad wordt afgelegd door verschillende pistes te bewandelen. Dat hebt u ook in uw beleidsbrief aangegeven. Er is ook samenwerking en overleg. Er wordt bekeken hoe er met private eigenaars overeenkomsten kunnen worden gemaakt om de toegankelijkheid te versterken. Zijn er, bij de weg die u aan het afleggen bent, specifieke elementen die u tegenkomt, die misschien als rode draden kunnen worden uitgefilterd, waarbij we moeten nadenken of we beleidsmatig bijsturingen of versterkingen kunnen doen in andere gebieden? Dit zou een opstapje kunnen betekenen naar samenwerking, bijvoorbeeld met private eigenaars. U zei ook dat het Boscompensatiefonds voor de toegankelijkheid een belangrijke rol kan spelen. Zijn er specifieke elementen uit te filteren of wordt dat meegenomen in de oefening, om op die manier te zien of er ook in andere gebieden een versterkte toegankelijkheid kan worden georganiseerd?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: De toegankelijkheid overal in Vlaanderen is een algemene beleidslijn. Het staat ook uitdrukkelijk in mijn beleidsnota en beleidsbrief. Het gaat hier over bijkomend toegankelijk groen. Het is een combinatie van beide. Er zal bijkomend groen zijn en er zal ook bestaand groen bijkomend toegankelijk gemaakt worden.

Uiteraard willen wij het goede voorbeeld geven: waar wij zelf eigenaar zijn, zullen wij ook gaan voor de openstelling en de toegankelijkheid.

We kennen de knelpunten. In dit gebied rond Brussel is een van de grote knelpunten de kostprijs. Het is heel duur om zaken te realiseren. De aankoop is gigantisch duur door de druk op de grond zelf. Daarom ook zijn we pistes aan het bewandelen om met de private eigenaars en de gemeenten tot een gedragen, gezamenlijke visie te komen, die we inderdaad ook in de rest van Vlaanderen kunnen gebruiken. Die druk in stadsranden bestaat niet alleen in Brussel maar ook op andere plaatsen in Vlaanderen. Daar kunnen we zeker lessen uit trekken.

Ik geloof niet in het verwerven van alle gronden. We moeten het ook op een andere manier doen. Het is onmogelijk om alles zelf aan te kopen. Je kunt niet 1000 hectare aankopen. Dat is in de huidige tijd een 'mission impossible'. We moeten anders te werk gaan. Daarom hebben wij een gezamenlijke visie en geven wij een duidelijke opdracht.

De voorzitter: De heer Nevens heeft het woord.

Bart Nevens (N-VA): Minister, het is inderdaad geen 1000 hectare in plus. Dat is bijna onmogelijk. Maar we moeten toch respect hebben voor het regeerakkoord: er moet bijkomend 1000 hectare toegankelijk gemaakt worden. Ik wil die nuance maken. 1000 hectare is een grote uitdaging. We zullen op verschillende fronten, zowel met lokale besturen als met natuurverenigingen, aan tafel moeten zitten. Ik denk ook aan kasteeltuinen en parken, die vandaag in privaat eigendom zijn. Die moeten worden opengesteld voor het publiek, of toch een aantal paden daarvan, om aan die doelstelling te geraken. Het is onbetaalbaar om die 1000 hectare zelf te verwerven en dan te zeggen dat de doelstelling bereikt is. Ik kijk uit naar de evolutie in dit dossier en hoe we stapjes kunnen zetten om te streven naar die 1000 hectare op het einde van deze legislatuur.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Bart Caron aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de evaluatie van het warrelnetverbod – 1774 (2015-2016)

Voorzitter: mevrouw Tinne Rombouts

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

Bart Caron (Groen): Minister, vorig jaar vierden we het definitieve verbod op het gebruik van de dodelijke warrelnetten. Die zijn niet enkel dodelijk voor de beoogde platvissen, maar vooral voor kleine zeezoogdieren. Nu loopt het traditionele strandvisserijseizoen stilaan op zijn einde en kan er dus een balans opgemaakt worden over de nieuwe regelgeving. Dat zal nu allicht nog vrij voorwaardelijk zijn, aangezien ze nog vrij recent is, maar het kan ons al wat leren.

Over de toepassing heb ik geen alarmberichten ontvangen, maar ik kreeg wel meldingen over de adaptieve creativiteit van de amateurvisser. U kunt die meldingen vinden op de website Zeezoogdieren.org. Zo blijkt er dit jaar veelvuldig gevist te worden met andersoortige netten, waarvan het mij niet zo meteen duidelijk is of zij niet gelijkaardig risico's opleveren voor bruinvissen en consoorten, hetzij door hun vorm, hetzij door hun plaatsing, hetzij door hun omvang.

Naar aanleiding van een dag in Nieuwpoort op 11 april is de fotoreeks gemaakt waarnaar ik verwijs. Die laat inderdaad onwaarschijnlijke soorten netten zien. De omvang van die netten is zo groot dat een mens wel zou beginnen te twifelen of het hier nog gaat om een vorm van recreatieve strandvisserij dan wel of hier een economisch of commercieel doel aan die visserij verbonden is. De kustgemeenten die alert zijn op dat terrein, zullen de maatregel ongetwijfeld ook evalueren. Maar ik hoor al fluisteren dat er misschien wel bijkomende maatregelen nodig zullen zijn, die dan geregeld kunnen worden in het lokale politiereglement. Uiteraard spreekt het voor zich dat een algemene regelgeving te verkiezen valt boven een die kan verschillen van gemeente tot gemeente.

Minister, hoe evalueert u het eerste seizoen zonder warrelnetten aan onze kust? Ik heb naar aanleiding van deze vraag overigens ook het aantal strandingen aan de Vlaamse kust eens bekeken. Dat zijn er niet zo veel, maar dat kan ook te maken hebben met het seizoen, met het weer, met allerlei andere factoren.

Hoe werd er op de naleving van het verbod op warrelnetten toegezien? Gebeurden er gerichte controles? Waren er overtredingen? Werd daar gevolg aan gegeven? Houden de alternatieve visserijtechnieken die nu opduiken, risico's in voor de bijvangst van zeezoogdieren? Zo ja, moet de regelgeving dan weer verfijnd worden?

Komt er nog een gestructureerde evaluatie waar de kustgemeenten bij worden betrokken? Streeft u daarbij naar een algemeen regelgevend kader, of is dat niet nodig? Waar wordt de grens getrokken tussen recreatieve strandvisserij en semiprofessionele visserij? Gelden daarbij andere regels, bijvoorbeeld fiscale regels of regels inzake voedselveiligheid?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Collega Caron, wij hebben nog geen officiële rapportage. Die zal er pas in juni zijn. We kunnen daar dus nog niet echt conclusies uit trekken. Er zijn wel gerichte controles uitgevoerd door de Natuurinspectie. Zij hebben geen warrelnetten aangetroffen. De Natuurinspectie stelde vast dat er in bepaalde gemeenten veel kartennetten en platte netten dicht bij elkaar werden geplaatst, vooral ter hoogte van Nieuwpoort en Koksijde. Het aantal gebruikte netten varieert sterk van jaar tot jaar en is ook seizoens- en weersafhankelijk.

Of die netten een reëel gevaar opleveren voor bijvangst van zeezoogdieren, is niet bekend, maar wordt nu wel verder opgevolgd. We vernamen dat er tijdens een INBO-onderzoek (Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek) aan de IJzermonding een zeehond is verdrongen in een van hun onderzoeksfuiken. Verdere incidenten zijn vermeden door het aanbrengen van keerwanden bij die fuiken.

Het Agentschap voor Natuur en Bos zal samen met de wetenschappers van het Koninklijk Belgisch Instituut voor Natuurwetenschappen het aantal strandingen van zeezoogdieren blijven opvolgen. Er is eind dit jaar een grondige evaluatie gepland.

De term 'semiprofessionele visserij' is niet in de reglementering opgenomen, zeker niet in de context van strandvisserij. Onder professionele zeevisserij verstaat men 'visserij, uitgevoerd met een vaartuig waarvoor een visvergunning werd uitgereikt'. De beroepsvisserij zijn onderworpen aan Europese, nationale en gewestelijke bepalingen, onder andere met betrekking tot het vistuig, de registratie van de vangst en de commercialisatie, de visquota, bemannings- en veiligheidsvereisten.

Recreatieve zeevisserij, waaronder recreatieve strandvisserij, betreft alle andere vormen. Gezien het kleinschalige karakter van die activiteit, zijn wettelijke bepalingen die daar betrekking op hebben, beperkter. Als algemeen principe geldt wel dat de vangsten, afkomstig van die activiteiten, niet gecommmercialiseerd mogen worden. Voor de niet-beroepsvisserij en de daaraan verbonden regelgeving is er een heel duidelijke website die alles mooi uiteenzet, te vinden op lv.vlaanderen.be, bij 'visserij'.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

Bart Caron (Groen): Bedankt voor het antwoord, minister. Laten we dan inderdaad nog even wachten op het definitieve rapport in juni, voor we verder iets zeggen over de warrelnetten en de toepassing ervan. Ik denk dat we een belangrijke stap gezet hebben. Ik hoop dat dat ook uit zal blijken.

Ik ben ook blij te horen dat er bekeken wordt of die kartennetten en platte netten ook niet hetzelfde effect hebben. Eigen onderzoeksnetten toonden al aan hoe delicaat het is om die zeezoogdieren te verdrinken of niet meer te laten ontsnappen.

De term 'semiprofessionele visserij' bestaat inderdaad niet. Het is een term waarmee wordt gesuggereerd dat een deel van die strandvisserij inderdaad wel verkocht wordt, gelet op de schaal en de grootte van de netten. Als je de fotoreeksen bekijkt op de website, maak je je daar wel ongerust over. Maar goed, vangsten mogen niet gecommmercialiseerd worden. We horen wel verder in de samenleving of dat al dan niet het geval is.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

Wilfried Vandaele (N-VA): Minister, het verbod op warrelnetten is inderdaad een zeer goede zaak geweest. Ik denk dat er zelfs geen evaluatie nodig is om dat te weten. Wat we wel zagen, onmiddellijk na het verbod op de warrelnetten, was dat de eigenaars aan de nettenbouwers vroegen om de oude warrelnetten om te bouwen tot andere netten. Het zou dus nog beter zijn geweest om in de plaats van warrelnetten te verbieden, het materiaal te verbieden waaruit warrelnetten gemaakt werden of nog altijd worden, maar dat was niet zo eenvoudig.

De kartennetten en de platte netten zijn een veel kleiner gevaar, omdat de oppervlakte die zij bevissen, veel kleiner is, tenzij men natuurlijk heel het strand vol legt met van die dingen. Er is inderdaad één voorbeeld van een vangst onlangs, waarbij men in een fuik ook zo'n niet gewenst object – een zeehond of een bruinvis – te pakken kreeg. De oplossing daar is om vooraan in zo'n fuik een keerwand te zetten met grote mazen van 20 à 21 centimeter. Ik weet niet of we

daar dan meteen regelgeving voor moeten ontwikkelen, maar het zijn inderdaad dingen waar we in de toekomst naar kunnen kijken.

We zien minder strandingen en minder dode bruinvissen: 51 in 2015 tegenover 119 in 2014. Maar dat heeft blijkbaar ook te maken met het feit dat de vissen wegtrekken naar het noorden en de bruinvissen erachteraan gaan. Misschien is het dus een klimaatprobleem, collega Sanctorum. (*Opmerkingen van Hermes Sanctorum-Vandevoorde*)

Bart Caron (Groen): Het is jammer dat we bij een vraagstelling geen beelden kunnen tonen, want dan zou het veel aansprekelijker zijn. Die platte netten zijn soms 30 meter lang. (*Opmerkingen. Gelach*)

De problematiek is ernstig genoeg om te volgen, minister. Ik ga ervan uit dat de inspectie dat ook zal doen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Gwenny De Vroe aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de preventie van lood in het drinkwater – 1797 (2015-2016)

Voorzitter: mevrouw Tinne Rombouts

De voorzitter: Mevrouw De Vroe heeft het woord.

Gwenny De Vroe (Open Vld): Minister, dit is een thema waar we in het verleden al meermaals over gesproken hebben. We weten allemaal dat waterleidingen van lood slecht zijn voor de gezondheid. Zeker wanneer het zich opstapelt in het lichaam, kan het het zenuwstelsel aantasten. Sinds 2014 is de loodnorm verstrengd voor leidingwater in Vlaanderen: het drinkwater mag nog maar 10 microgram lood per liter meer bevatten.

Gezond drinkwater is de verantwoordelijkheid van het drinkwaterbedrijf, maar ook van de klant. De klant is immers verantwoordelijk voor de aanleg en het onderhoud van de binneninstallatie. Het drinkwaterbedrijf controleert de kwaliteit van het drinkwater. De Vlaamse overheid houdt daar dan toezicht op.

Het actieplan ter preventie van loodblootstelling bevatte acties en engagementen van de Vlaamse overheid en van de drinkwatermaatschappijen om het loodgehalte in het drinkwater te verminderen. Het eerste actieplan heeft zeker bijgedragen tot de daling van het aantal normoverschrijdingen voor lood aan de kraan in de afgelopen jaren. De resultaten van de controleprogramma's van de drinkwatermaatschappijen tonen echter aan dat lood toch nog te vaak aanwezig is in het drinkwater.

De Vlaamse ombudsman ontving zijn laatste klacht over loden leidingen in 2014, maar, aldus de ombudsman en de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM), voldoet 1 op de 100 gebouwen, particulier én openbaar, nog niet aan de loodnorm. Op basis van de evaluatie van het actieplan loodpreventie in drinkwater werden er in de periode 2011-2014 in totaal 86.352 loden aftakkingen vervangen. Eind 2014 moesten nog 13.980 loden aftakkingen worden vervangen.

Ik ben dan ook zeer tevreden dat er een nieuw actieplan 2015-2019 in werking is getreden, zoals u in uw beleidsbrief Omgeving had gecommuniceerd. Een van de acties van het eerste actieplan was het verspreiden van de Vlaamse folder 'Loodpreventie in drinkwater'. Dit gebeurde zeer gericht: specifiek naar de doelgroep van gebruikers van drinkwater die betrokken partij zijn en in functie van het risico van de doelgroep.

In het nieuwe actieplan loopt deze actie verder, maar wordt er een nieuwe communicatiecampagne 'Gezond water ook jouw zorg' voorbereid door de VMM. Lood aan de kraan is een van de aspecten in deze campagne. De doelgroep is nu echter veel ruimer. De campagne wenst een breed publiek te sensibiliseren over de problematiek van lood in de binneninstallatie. Dit verwelkom ik, maar ik betreur dat de communicatie rond de subsidiemogelijkheden bij het vervangen van loden leidingen niet verder zal worden opgenomen in het actieplan. Ook de Vlaamse ombudsman betreurt in het jaarverslag dat er geen verwijzing bestaat naar de Vlaamse huisvestingspremies of een andere vorm van financiële ondersteuning voor wie een vervanging van zijn of haar loden leidingen moeilijk kan betalen.

In het verleden verklaarde u dat men voor het vervangen van een loden leiding een renovatiepremie kan ontvangen. Ook collega Bothuyne stelde in december 2014 reeds voor om de renovatiepremie te vermelden in de folder van de VMM om mensen te overtuigen van de noodzakelijke investeringen. U zou dit zeker meenemen en nagaan.

Er werden in het verleden via het actieplan 'Loodpreventie in drinkwater' al heel wat loden leidingen vervangen. Wat is de stand van zaken anno 2016? Hoeveel aftakkingen en binnenleidingen moeten nog worden vervangen?

Op basis van welke argumentatie werd er beslist om niet te communiceren rond de subsidiemogelijkheid en/of renovatiepremie bij het vervangen van loden leidingen?

Voorziet u in een evaluatie van de communicatie rond de subsidiemogelijkheden rond het vervangen van loden leidingen?

Wat is de stand van zaken van de communicatiecampagne 'Gezond water ook jouw zorg'? Deze campagne is intussen gelanceerd: dat hebben we gezien met de folder.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Mevrouw De Vroe, op dit moment is ongeveer 95 procent van de loden leidingen vervangen. Ik heb een tabel met gedetailleerde cijfers per drinkwatermaatschappij. Ik zal deze bezorgen aan het secretariaat.

Een aantal leidingen en aansluitingen kunnen momenteel niet vervangen worden, omdat er een tijdelijk verbod is op het openbreken van de openbare weg bijvoorbeeld. Soms zijn er knelpunten. Die worden op termijn zeker weggewerkt.

In het najaar 2015 was er inderdaad een tweede loodactieplan, dat loopt van 2015 tot 2019. Dit plan stelt voor dat bij het vervangen van de loden aansluitingen, bij de planning en uitvoering van de vervanging van loden leidingen, een door alle betrokken partners aanvaardbaar evenwicht wordt nagestreefd tussen de nood aan vervanging, het minderhinderprincipe voor openbare werken en andere beleidsdoelstellingen. Dan gaat het bijvoorbeeld over milieu, verkeersveiligheid en dergelijke.

In een beperkt aantal gevallen weigert de klant de vervanging omdat die schade veroorzaakt aan de woning die moeilijk kan worden hersteld. Dat is een minderheid, maar ik vermeld het maar.

Er is geen wettelijke datum voor het verplicht vervangen van de loden aftakkingen. Er was wel een engagement van de drinkwatermaatschappijen om dit af te ronden tegen eind 2013. Die datum werd gekozen omdat de gezondheidsnorm voor lood in leidingwater verstrengd werd vanaf eind 2013. Er was een overgangsperiode tot dan.

De cijfers die ik heb gegeven, tonen aan dat dit engagement grotendeels is nagekomen, maar nog niet helemaal. Er is nog 5 procent te vervangen.

Tijdens het eerste actieplan werden alle subsidiemogelijkheden inderdaad bekeken. Ze bestaan ook voor officiële instellingen zoals scholen die globaal ook op ondersteuning voor renovatie kunnen rekenen.

In de nieuwe folder is geen verwijzing opgenomen naar de mogelijkheid om een beroep te doen op de renovatiepremie. Dat heeft een reden. Niet iedereen kan van die premie genieten. Op het moment van de opmaak van de folder was de renovatiepremie volledig in herziening. Het was niet duidelijk waar dat naartoe zou gaan.

Vanaf 1 december 2015 zijn de voorwaarden om in aanmerking te komen, aangepast. Nu valt het vervangen van de waterleidingen onder categorie 4, technische installatie onderdeel 3. Per categorie moet voor minimum 2500 euro aan facturen worden voorgelegd. Uw opmerking is terecht. Ik heb dan ook de opdracht gegeven aan de VMM om nu al op de website duidelijker te vermelden dat dat kan, dat dat bestaat. Als er nieuwe folders uitkomen, zal dat erin staan.

In het tweede loodactieplan is in een evaluatie van de opties voor een intensievere samenwerking met het woonbeleid voorzien. Ook de communicatie is wat dat betreft, meegenomen.

In 2015 ging er een campagne van start 'Gezond water ook jouw zorg'. Er is een website, er zijn affiches en er is een folder die ruim verspreid wordt via de lokale besturen, de woonwinkels, huurbonden, ziekenfondsen, CAW's, infozuilen en dergelijke. Het eerste thema was: vervang je loden leidingen. In totaal zijn er al 11.500 folders verspreid. Na de mailing van de campagnematerialen vorig jaar werd om nog meer folders gevraagd die via de gemeenten verspreid worden.

De voorzitter: Mevrouw De Vroe heeft het woord.

Gwenny De Vroe (Open Vld): Ondanks de zeer gunstige evolutie blijft een verhoogde aandacht voor lood in het drinkwater ten zeerste nodig.

Ik ben heel blij met uw reactie dat u uw communicatie hebt aangepast. Dat lijkt me heel belangrijk, zeker voor mensen die met loden leidingen zitten en onvoldoende financiële middelen hebben om die kosten volledig zelf te dragen. Dank u om dat al door te geven.

Ik heb nog een punt dat in het jaarverslag van de ombudsman stond. Begin 2015 werden nogal wat burgers afgesloten. Veertig dagen lang moesten ze hun leidingwater koken. Ze wachtten daarna op een compensatie en hebben heel lang moeten wachten op een reactie van de watermaatschappij. Er is toch wel nood aan een evaluatie van de servicegarantie.

Niet alleen hebben we lood, maar ook asbest en dergelijke. Daar zullen we in de toekomst zeker nog vragen over stellen.

De voorzitter: De heer Sanctorum heeft het woord.

Hermes Sanctorum-Vandevoorde (Groen): U spreekt over 95 procent dat loodvrij is. Ik neem aan dat dit over het openbare gedeelte gaat. We hebben er al over gediscussieerd. Hoeveel procent van de leidingen binnenshuis bestaat nog uit lood? Het risico van lood zit niet alleen in de openbare leidingen, maar het water passeert natuurlijk ook langs het binnenleidingenwerk. Daar kan ook lood zitten. Hebben we daar al meer zicht op?

Ik wil mijn bezorgdheid nog eens uiten in verband met asbest dat verwerkt zit in de woning. Dat is zo'n latent gezondheidsrisico. We moeten dat niet dramatiseren, maar ze bestaan wel. Al bij al krijgen we daar blijkbaar weinig vat op. Ik volg de vergaderingen in dit parlement nu toch al zo'n zeven jaar. Ik kan al eens evalueren

welke richting het allemaal uitgaat. Eigenlijk hebben we nog altijd dezelfde debatten als zeven jaar geleden. Intussen zijn er nog altijd loden leidingen binnenshuis, sukkelen mensen nog altijd met asbest in hun huis, proberen ze dat zelf te verwijderen, want het kost heel veel geld om dat professioneel te laten verwijderen. Het beleid zou daar meer greep op moeten kunnen krijgen.

De voorzitter: De heer Tobback heeft het woord.

Bruno Tobback (sp.a): Ik wou toch ook even de parallel maken met het recente nieuws en de aandacht voor asbest. Het is inderdaad een beetje eigenaardig dat men het afgelopen jaar voor woningen heel sterk heeft ingezet, en terecht trouwens, op energieprestatiecertificaten, op kennis van isolatie en dergelijke meer, maar dat we eigenlijk nog altijd geen correct overzicht hebben als het gaat over een hele hoop andere dingen die rechtstreekse gezondheidseffecten hebben. In vele gevallen is het voor een koper van een woning zelfs niet zo evident om te achterhalen wat hij precies koopt. Hij zou ondertussen moeten weten hoeveel isolatie er aanwezig is, maar hij weet niet wat er achter of tussen die isolatie zit, of dat nu asbest is of loden pijpen voor drinkwater, tenzij hij opnieuw veel kosten moet maken.

Minister, ik heb begrepen dat u verwijst naar een aantal initiatieven inzake asbest, maar er moet toch een manier zijn om een veel duidelijkere pasfoto van iedere woning te kunnen krijgen en te kunnen bieden aan alle mogelijke potentiële kopers en bezitters van woningen. Vandaag kan men dat jammer genoeg niet. Het is dus toch wel hoog tijd dat we ter zake nog een paar stappen verder zetten, desnoods met een financiële tegemoetkoming indien er problemen rijzen. Ik kan me immers gerust voorstellen dat, als dat vandaag nog problematisch is, dat vaak ligt aan het feit dat bestaande eigenaars vooral ook zorgen hebben over de kosten die dat met zich zou meebrengen, en het soms zelfs misschien liever niet weten. In deze tijden kan dat echter toch echt geen reden te zijn om de volksgezondheid in het gedrang te brengen.

De voorzitter: De heer Nevens heeft het woord.

Bart Nevens (N-VA): Het is terecht dat collega De Vroe met deze vraag dit thema nog eens onder de aandacht brengt. We zijn immers bezorgd over die loden leidingen. Het klopt dat diverse watermaatschappijen al heel wat inspanningen hebben geleverd als het gaat over de loden aansluitingen in het openbare gedeelte. Er zijn nog de binnenhuisinstallaties. Dat is natuurlijk specifiek, want het is eigenlijk de eigenaar van het gebouw die verplicht is om daar iets aan te doen. Het is echter toch ook aan ons om de mensen die daar wonen en leven, attent te maken op dat gevaar, en ook om via die subsidiekanalen ook iets aan die binnenhuisinstallatie te doen.

Minister, ik weet dat er enorme verschillen zijn. Er zijn distributiemaatschappijen die vandaag al wel bijgebeend zijn als het gaat over het vernieuwen van die loden aansluitingen in het openbaar domein, maar er zijn ook nog watermaatschappijen die vandaag een serieuze inhaaloperatie moeten doen, hoewel de termijn om dat te doen al is verstreken. Kunnen we een overzicht krijgen van de watermaatschappijen die vandaag al wel in orde zijn wat het vernieuwen en verbeteren van die aansluitingen betreft en van de watermaatschappijen die vandaag eigenlijk nog niet in orde zijn?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Mijnheer Nevens, ik heb daarnet in mijn antwoord op de vraag van mevrouw De Vroe al gezegd dat ik een volledig overzicht mee heb. Ik heb het daarnet al overhandigd aan de commissiesecretaris. U werd dus al op uw wenken bediend voor u de vraag stelde.

Uiteraard focussen we op de leidingen op het openbaar domein. We kunnen ook niet indringen in iemands eigendom en daar actief iets gaan doen. Daarom concentreren we ons via campagnes op bewustmaking en informatie, zodat de mensen dat ook weten. We zijn hier van lood in het drinkwater een heel andere weg ingeslagen, en we zijn dan bij asbest in woningen terechtgekomen. Dat zijn twee problematieken, maar in de beide is informatie geven en sensibiliseren natuurlijk van belang. Ik geloof ook heel sterk in het feit dat deze Vlaamse Regering voor een Renovatiepact gaat. Dat gaat niet alleen over isolatie, maar ook over het vervangen van die loden leidingen en over het veilig vervangen van asbest.

Mijnheer Tobback, de regering heeft ook bewust de keuze gemaakt om mensen niet met een hele reeks nieuwe attesten op te zadelen. Dat er zoveel extra attesten bij komen, die ook nog eens geld kosten, zou geen goede zaak zijn. Dat werkt alleen maar averechts. Daarom is de Vlaamse Regering gestart met een onderzoek naar een soort paspoort of identiteitskaart van een woning, zodat mensen met één klik op hun computer zien wat er aan die woning is, of het energiepeil in orde is, of er asbest in de woning zit. We kunnen ook overwegen daarbij aandacht te hebben voor loden leidingen. Al die aspecten worden op dit moment onderzocht. Dat maakt het administratief gemakkelijker. Het zorgt er ook voor dat de drempels lager zijn en dat mensen goede en juiste informatie hebben als ze een woning kopen.

De voorzitter: Mevrouw De Vroe heeft het woord.

Gweny De Vroe (Open Vld): Minister, ik dank u voor uw antwoord. We zijn er uiteraard een zeer groot voorstander van dat er een geïntegreerde woningpas komt, één identiteitskaart voor een woning in plaats van de diverse attesten. Dat kan de zaken er alleen maar op vergemakkelijken. In het kader van deze discussie kan het heel nuttig zijn voor kopers van een woning om te weten of er inderdaad al dan niet loden leidingen in die woning aanwezig zijn, want dan kunnen ze onmiddellijk ook rekening houden met de kostprijs die verbonden is aan het tegelijkertijd vervangen ervan.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Hermes Sanctorum-Vandevoorde aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de lopende procedure van vzw Klimaatzaak – 1826 (2015-2016)

Voorzitter: mevrouw Tinne Rombouts

De voorzitter: De heer Sanctorum heeft het woord.

Hermes Sanctorum-Vandevoorde (Groen): Voorzitter, minister, ondertussen bijna dag op dag een jaar geleden stuurde Klimaatzaak een dagvaarding naar de gerechtsdeurwaarder, op basis van het feit dat de antwoorden van de vier regeringen op haar vragen niet toereikend waren. Ze heeft daar spijtig genoeg ook aan toegevoegd dat dat in het bijzonder voor de Vlaamse Regering gold. Dat waren vragen naar aanleiding van een ingebrekestelling van december 2014. Nadat de regeringen de dagvaarding hadden ontvangen, ging de rechtsprocedure officieel van start. Nu is het ongeveer een jaar later, en de knoop blijkt nog altijd bij de taalwetgeving te liggen. We hebben daarover in het verleden ook al een paar keer van gedachten gewisseld. Het is een zeer eigenaardige situatie. De taalwetgeving, daar kan Klimaatzaak voor alle duidelijkheid niets aan doen. Het is de politiek die tot die wetgeving heeft beslist.

Het Waalse Gewest is eigenlijk de enige overheid die niet in een juridisch taal-neutraal gebied is gevestigd. Daar komt het eigenlijk op neer. Dat is de kern van de zaak als het over taal gaat. Het proces moet dus in het Frans worden gevoerd.

Het Vlaamse Gewest wil zich daar, ondanks die taalwetgeving, niet bij neerleggen. Minister, het Vlaamse Gewest, dat bent u dan. U hebt dan geprobeerd om de taal van de procedure aan te passen, met de argumentatie dat u zich in een uitzonderingspositie bevindt om zo'n taalwijziging te kunnen vragen.

Die vraag werd in eerste aanleg verworpen door een rechtbank, op 25 september van vorig jaar, dus al een tijdje geleden. U vocht dan die beslissing aan, via een speciale procedure bij de arrondissementsrechtbank. Voor alle duidelijkheid: er was sprake van een college van zowel Franstalige als Nederlandstalige rechters die zich over de vraag tot taalwijziging hebben kunnen uitspreken. Ook dat rechtscollege was bijzonder duidelijk: het heeft eigenlijk de uitspraak in eerste aanleg bevestigd, op 8 februari van dit jaar.

Minister, ik stel deze vraag omdat u in theorie de zaak nog kunt rekken. U kunt in principe naar Cassatie gaan. Ik denk niet dat dat veel zoden aan de dijk zal brengen. Het zal gewoon extra tijd winnen van uw kant zijn. U hebt echter die mogelijkheid. Zult u naar Cassatie gaan? Wilt u verder tijd winnen, ondanks het feit dat er al twee rechtbanken zijn geweest die een duidelijke uitspraak hebben gedaan? In dat geval, op basis van welke overwegingen wilt u naar Cassatie stappen?

Een tweede vraag, meer ten gronde, betreft de eventuele impact van een uitspraak op het klimaatbeleid. U weet dat de Nederlandse rijksoverheid door de rechter werd opgelegd dat minstens 25 procent minder CO₂ moet worden uitgestoten tegen 2020. Dat is dus een verscherping van de ambitie. De Nederlandse overheid gaat daartegen in beroep. Desalniettemin onderzoekt ze hoe ze die reductie van minstens 25 procent tegen 2020 toch kan halen voor Nederland. Ze neemt dat wel au sérieux. Mijn vraag is of u hetzelfde wilt doen: wilt u ten minste een berekening maken, een scenario berekenen over wat het nu eigenlijk betekent om in Vlaanderen 25 procent minder CO₂ uit te stoten tegen 2020, hetgeen Klimaatzaak op basis van de klimaatwetenschap vraagt.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Ik denk dat u misschien opzettelijk in uw historisch overzicht toch wel een belangrijk aspect bent vergeten te vermelden, namelijk dat de Vlaamse overheid op 20 april 2015 aan de vzw Klimaatzaak heeft laten weten dat ze bereid was om vrijwillig voor de rechtbank te verschijnen, zodat er geen dagvaarding nodig was. Dat is door de vzw Klimaatzaak genegeerd en dus zijn we gedagvaard voor een Franstalige rechtbank. Aangezien 90 procent van de mede-eisers Vlamingen zijn, vinden wij het op basis van de taalwet normaal dat deze zaak wordt behandeld voor een Nederlandstalige rechtbank. We hebben daar inderdaad de middelen uitgeput. De Vlaamse Regering heeft ondertussen beslist om in cassatieberoep te gaan. De opdracht is gegeven aan de advocaten. Er is trouwens tijd tot 8 mei om het beroep in te dienen. De opdracht is volledig gebaseerd op de taalwet.

U vraagt ook wat wij willen realiseren tegen 2020. U weet dat we een akkoord hebben gesloten tussen de verschillende Belgische ministers die bevoegd zijn voor het klimaat. Dat gaat over de verdeling, de 'burden sharing' en wie welke inspanningen moet doen. Daar is voor ons afgesproken dat wij die 15,7 procent ten opzichte van het referentiejaar 2005 willen en zullen realiseren. Dat past ook in de klimaattop die vorige week heeft plaatsgevonden. De verwachte klimaatdoelstellingen richting 2030 liggen nog niet vast. Dat moet nog verdeeld worden op Europees vlak, maar uiteraard bereiden we ons nu al voor met extra maatregelen om ook die doelstellingen te halen.

De voorzitter: De heer Sanctorum heeft het woord.

Hermes Sanctorum-Vandevoorde (Groen): Ik wil kort ingaan op uw antwoord op mijn tweede vraag. U bereidt zich duidelijk niet voor op een eventuele

uitspraak in de zin van min 25 procent. U spreekt over min 15,7 procent in het intra-Belgisch akkoord. Dat weten we natuurlijk. U bereidt zich niet voor op het scenario dat Klimaatzaak vraagt. Dat is duidelijk.

Wat het eerste betreft, is het eigenlijk ook heel duidelijk. U zegt dat u in cassatie gaat. Ik begrijp dat oprecht niet. Meer nog, ik ga de grote woorden niet schuwen, u lijkt echt te kwader trouw te zijn, want het gaat hier alleen over de taalwetgeving. U vraagt zich af hoe het nu mogelijk is dat de procedure niet in het Nederlands kan worden gevoerd. Dat is uw stelling, maar dat is de taalwetgeving! Dat is wat politici hebben beslist. Daar heeft Klimaatzaak toch helemaal niets mee te maken. Dat heeft te maken met het feit dat vier regeringen worden gedagvaard en dat de Waalse Regering gevestigd is in Namen. Daarom moet dat in het Frans gebeuren. Dat is de taalwetgeving! Daar heeft Klimaatzaak niets mee te maken. Stel nu dat de Vlaamse Regering niet in Brussel zou zijn gehuisvest, maar in Antwerpen, Gent, of desnoods in Den Haan of in Evergem, dan zou het Nederlands wel juridisch de voertaal zijn. Maar dat is niet het geval. Het is zuiver de taalwetgeving. Ik kan er alleen maar uit opmaken dat dit een moedwillige poging is om een uitputtingsslag te organiseren. U wilt gewoon de zaak rekken. In Nederland is de uitspraak al geruime tijd geleden gemaakt. Hier zijn we alleen nog maar over de taal bezig. Ons land wordt communautair lamgelegd. Er wordt misbruik van gemaakt vanuit de politiek. Dat is eigenlijk nog het strafste.

U verwijst terecht naar de intussen meer dan tienduizend mede-eisers. Dat zijn er zo ongeveer veertig keer meer dan er aanwezig waren op de klimaattop. Ik wil maar zeggen dat dat een behoorlijke groep mensen is. U lacht die mensen gewoon uit in hun gezicht. Het is laf, we verliezen tijd, en het kost ook geld.

Dat is mijn bijkomende vraag. U stapt naar Cassatie. Ik heb begrepen dat cassatieprocedures heel duur zijn. Hoeveel kost dat dan aan de Vlaamse overheid? Hoeveel geld moet u vrijmaken om die juridische stap naar Cassatie te doen?

Wat ik me ook afvraag: stapt u of de hele Vlaamse Regering naar Cassatie? Bent u geruggensteund door de hele Vlaamse Regering om deze juridische uitputtingsslag te organiseren? In alle eerlijkheid, de minister-president klonk erg voluntaristisch tijdens de klimaatop. Dat moet hem nagegeven worden, maar als een week later de Vlaamse Regering onder leiding van de minister-president beslist om naar Cassatie te stappen, dan bestaat daar een woord voor: dat is hypocrisie.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

Wilfried Vandaele (N-VA): Toch harde woorden van de heer Sanctorum. Hij lijkt het blijkbaar een doodnormale zaak te vinden dat de Vlaamse overheid voor een Franstalige rechter wordt gedaagd. Hij zegt dat dit allemaal volgens de taalwet is. Blijkbaar zijn er inderdaad mensen die dat zo interpreteren, dat kan. Los daarvan, zou ik het toch waanzin vinden als de Vlaamse Regering zich daar niet met hand en tand zou tegen verzetten. Dit is toch gek! Mijnheer Sanctorum, ik begrijp uw redenering niet zo goed als u dat hypocriet vindt. Ik vind dat niet. Ik vind het een normale zaak dat men eerst kijkt hoever men kan raken in die procedure om de principiële grenzen te trekken. Maar goed, u hebt waarschijnlijk een andere kijk op die zaken dan wij.

De voorzitter: De heer Bothuyne heeft het woord.

Robrecht Bothuyne (CD&V): Ik vind het een vreemde vraagstelling en ook een vreemde manier van werken vanuit de vzw Klimaatzaak om de Vlaamse Regering voor een Franstalige rechtbank te dagen. De heer Sanctorum heeft het daarnet in zijn laatste vraag over onnodige kosten. Wel, dat zijn onnodige kosten: heel de vertaalslag die op die manier moet worden georganiseerd, waarbij een heel proces in het Frans moet worden gevoerd en waarbij de Vlaamse overheid uiteraard heel

de vertaling moet doen. Ook ten aanzien van de tienduizend eisers in die zaak vind ik het van heel weinig respect getuigen – de tienduizend eisers zijn voor meer dan negentig procent Nederlandstalig – vanwege het bestuur van die vzw door per se een proces in het Frans te willen voeren, daar waar de Vlaamse overheid zelf heeft aangeboden, bijna een jaar geleden, om op vrijwillige basis voor de rechtbank te verschijnen en de zaak te bepleiten. Ik vind het een heel vreemde redenering vanuit die vzw en een al even vreemde vraag van uwentwege, collega Sanctorum.

Hiermee wordt het klimaat zeker niet vooruitgeholpen, wetende dat we onder-tussen in het kader van de klimaattop, maar ook in het kader van de Klimaat-commissie hier in het parlement, vanuit een potentieelbenadering proberen te onderzoeken hoe we op korte, middellange en lange termijn die noodzakelijke omwenteling kunnen vormgeven – een omwenteling die niet door een rechtbank is opgelegd, maar vanuit het draagvlak die de politiek kan bieden, vanuit het draagvlak die het middenveld kan bieden en die we in die oefening betrekken. Die potentieelbenadering is veel waardevoller dan procedureslagen die sommigen wensen te voeren.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Ik vraag me wel af waarom u blijft zwijgen over het feit dat de Vlaamse Regering akkoord ging om vrijwillig te verschijnen, wat veel minder zou kosten aan de vzw, die ons voor de rechtbank wou dagvaarden. Was Klimaatzaak daar een jaar geleden mee akkoord gegaan, dan was er misschien al een uitspraak. Ons nu verwijten dat we verdragingsmanoeuvres doen, vind ik totaal uit de lucht gegrepen. Er was blijkbaar geen bereidheid om in te gaan op het aanbod dat we graag vrijwillig wilden verschijnen, op een correcte manier, voor een Nederlandstalige rechtbank, omdat dat maar de normaalste zaak van de wereld is.

Ik vind het bijzonder eigenaardig dat u dit blijft negeren en hier een show opvoert om te doen alsof de overheid iets beslist wat totaal uit de lucht is gegrepen. We hebben meer dan onze goede wil getoond door op 20 april uitdrukkelijk aan te geven dat we bereid waren vrijwillig te verschijnen voor de rechtbank. Dat is met het akkoord van de voltallige Vlaamse Regering. Wat het ons zal kosten, zullen we pas weten aan het einde van de procedure.

Hermes Sanctorum-Vandevoorde (Groen): Minister, collega's, ik stel vast dat we het kostenplaatje nog niet kennen. Ik vind het echt bijzonder laag dat jullie Klimaatzaak zelf verwijten dat ze het Frans kiezen als voertaal.

Robrecht Bothuyne (CD&V): Het bestuur van de vzw Klimaatzaak, niet de eisers: dat is een heel belangrijk verschil. Ik heb heel veel respect voor de kiezers en de eisers, maar het bestuur speelt spelletjes die het klimaat niet helpen.

Hermes Sanctorum-Vandevoorde (Groen): Of het bestuur namens de eisers. Mijnheer Bothuyne, ik vind het bijzonder laag dat u laat uitschijnen dat Klimaatzaak, het bestuur van Klimaatzaak ...

Denkt u nu echt dat die mede-eisers, die meer dan 10.000 mensen, inzitten met de juridische voertaal?

De voorzitter: Mijnheer Sanctorum, gelieve uw vraag niet te stellen aan de heer Bothuyne. U hebt een slotbemerking, en die is gericht aan de minister. Oké? Een vraag stellen waarvan u weet dat er geen antwoord op zal komen, is niet aangenaam.

Hermes Sanctorum-Vandevoorde (Groen): Voorzitter, in mijn slotpleidooi zeg ik wat ik wil. U moet me daar niet in corrigeren. Als ik me richt tot de heer Bothuyne, dan is dat mijn vrijheid als parlements lid.

Voor de derde keer: ik vind het bijzonder laag dat hier verwijten worden gemaakt ten aanzien van Klimaatzaak. Het is geen bewuste keuze van hen om Frans te kiezen als taal voor de procedure. Wat wel hun keuze is, is dat de vier regeringen tegelijk worden geconfronteerd. Dat is hun keuze.

Minister, collega's, beeld u in dat er verschillende uitspraken zouden zijn in dit complexe land. Het zou verdorie nog gecompliceerder worden. Dus inderdaad, er moet een gezamenlijke uitspraak gebeuren. Als de taalwetgeving zegt dat dat in het Frans moet gebeuren zolang we in Brussel zijn gevestigd, dan moet dat ook maar zo zijn, tenzij we de taalwetgeving veranderen.

Mijnheer Vandaele van de N-VA, als u de taalwetgeving wilt veranderen op het federale niveau, u bent de grootste partij, ook op dat federale niveau, u zit daar in de regering, u zwaait er de plak, wel, verander dan de wetgeving. Zo eenvoudig is dat. Maar stop met die laaghartige verwijten ten aanzien van deze organisatie.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Hermes Sanctorum-Vandevoorde aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de toegegeven fraude van Mitsubishi – 1877 (2015-2016)

Voorzitter: mevrouw Tinne Rombouts

De voorzitter: De heer Sanctorum heeft het woord.

Hermes Sanctorum-Vandevoorde (Groen): Minister, het is niet de eerste keer dat we het hierover hebben. De fameuze Dieseltgate gaat over meer dan alleen dieselmotoren. We hebben het sjoemelsoftwareverhaal van Volkswagen en dochtermerken gehad, ook Renault werd genoemd. U kent het fameuze staaltje van onderzoeksjournalistiek van de VRT-nieuwdienst, met het kleinschalige onderzoek naar Opel. Niet lang geleden hebben ze dat opnieuw gedaan. Er bleek van alles aan de hand te zijn.

Ondertussen duikt ook Mitsubishi op in de schandaalsfeer. Vandaag staat er een artikel op destandaard.be dat Mitsubishi zelf toegeeft dat er al sinds 1991 manipulatie van uitstootgegevens aan de gang is.

Minister, het blijft me zorgen baren dat geen enkel geval van software-manipulatie of ander gesjoemel met gegevens of tests door de Vlaamse, federale of Europese overheden kon worden ontdekt. Ik stel dat gewoon vast. Het zijn allemaal zaken die per toeval opduiken, terwijl het toch vanzelfsprekend zou zijn dat daar een grootschalig, liefst Europees, onderzoek naar gebeurt. Vooralsnog is dat niet gebeurd. Ik weet dat er een Europese onderzoekscommissie van start is gegaan, maar er wordt geen grootschalig onderzoek in Europa naar alle automerken georganiseerd. Waarom doen we dat niet zelf? We hebben de knowhow, we hebben de Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO), een gerenommeerde instelling die dat perfect kan onderzoeken.

Minister, hebt u er op dit moment zicht op of er auto's in Vlaanderen betrokken zijn bij de toegegeven fraude van Mitsubishi? Over hoeveel wagens zou het gaan? Hebt u al contact gehad met Mitsubishi België?

Bent u bereid om in de nabije toekomst, aangezien er steeds meer zaken opduiken, te laten onderzoeken of ook andere autobouwers dan de reeds gecompromitteerde zich schuldig maken aan softwaregesjoemel? Mogelijk duiken er nog andere schandalen op, maar ik hoop dat u dat niet verder wilt afwachten. Is er volgens u sprake van een malaise in de hele sector van de autobouwers? Bent u van plan

verdere initiatieven te nemen op basis van dit nieuwe schandaal? Uiteraard kan Vlaanderen alleen niet alles doen. Welke standpunten verdedigt u met betrekking tot de opeenvolgende autogates bij de hogere overheden, in de eerste plaats Europa?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Ik herhaal wat ik al een paar keer heb gezegd. Fraude is onaanvaardbaar en ontoelaatbaar, en daar moeten we krachtig tegen optreden. We hebben dat gedaan ten aanzien van Volkswagen. We hebben ons aangemeld en klacht ingediend als benadeelde partij. Dat zullen we evengoed doen tegen alle andere automerken waar fraude is bewezen.

U vraagt hoeveel wagens van Mitsubishi betrokken zijn. Op dit moment wordt dat uitgezocht door de federale bevoegde diensten. Ze zijn in contact met de top van Mitsubishi België om te weten over hoeveel wagens het gaat.

De homologatie is Europees geregeld. Bij ons valt dat onder de bevoegdheid van de minister van Mobiliteit. Als de homologatie van een voertuig in een Europees land wordt goedgekeurd, wordt het in een andere lidstaat ook verplicht om dat voertuig in te schrijven. Het is de bevoegde autoriteit van het Europese land dat de homologatie goedkeurt, dat de nodige controles uitvoert. Bijgevolg is het aan dezelfde bevoegde buitenlandse autoriteit om dit dossier verder te onderzoeken en maatregelen te nemen. Dat is geen evidente zaak bij de homologatie, maar op dit moment wordt er verder werk van gemaakt op het Europese niveau. Ik ben ervan overtuigd dat dit wordt versterkt door wat er nu allemaal aan het licht komt.

Onze emissiemodellen houden al rekening met hogere emissies in het reële verkeer. Ik ben zeker dat de oplossing van deze problematiek Europees moet worden gevonden. De homologatieprocedure op het Europese niveau moet worden herzien. Het systeem van goedkeuring van nieuwe types moet ook Europees worden verbeterd. De onafhankelijkheid van de controleorganen moet worden versterkt. Er moeten nieuwe regels komen voor terugroeping en samenwerking tussen lidstaten.

U vraagt of de autosector in een malaise verkeert. Het Duitse onderzoek over de emissiewaarden van dieselwagens zorgt terecht voor ongerustheid. Er worden nu ook heel wat andere merken genoemd. Federaal minister Kris Peeters heeft contact met de Duitse overheid. Hij bekijkt welke bijkomende stappen in België moeten worden genomen. Nogmaals, wij hebben die klacht als benadeelde ingediend vanuit Leefmilieu en we zullen dat ook doen ten aanzien van de merken die op dezelfde manier fraude hebben gepleegd. Fraude is nog iets helemaal anders dan het verschil in uitstoot met de real driving emissions. Ik wil dat hier nog eens herhalen om beide uit elkaar te halen, maar fraude is onaanvaardbaar. Dat kunnen we niet pikken, en we reageren er ook tegen.

De voorzitter: De heer Sanctorum heeft het woord.

Hermes Sanctorum-Vandevoorde (Groen): Minister, uw laatste woord illustreert het: reageren. Dat stoort me aan uw betoog. Ik twijfel er niet aan dat u in actie schiet als er duidelijke indicaties zijn dat een bepaalde autoconstructeur zich schuldig maakt aan fraude. Het zou er nog aan moeten mankeren. U hebt dat inderdaad met Volkswagen gedaan, en dat is goed. Maar ik begrijp uw afwachtende houding niet. Het is toch duidelijk dat er in die sector fundamenteel iets schort. U zegt het zelf: er heerst malaise en bezorgdheid. Ik vraag me echt af hoeveel lijken er nog uit de kast moeten vallen vóór u proactief iets onderneemt. Wat weerhoudt u eigenlijk om VITO een al bij al klein onderzoek te laten uitvoeren naar alle merken die op grote schaal in Vlaanderen worden verkocht? Dan hebt u meteen meer inzicht in wat er aan de hand is. Waarom zou u dat niet doen?

De voorzitter: De heer Tobback heeft het woord.

Bruno Tobback (sp-a): Ik wil me bij collega Sanctorum aansluiten, al was het maar omdat ik na het vorige incident, toen Opel ter sprake kwam, ook dezelfde vraag heb gesteld naar een eigen actief uitgevoerd onderzoek. Hoe dan ook moet iemand het voortouw nemen, en als er nu één regio worstelt met problemen van uitstoot, fijn stof en gezondheidsproblemen omdat ze zeer dicht bebouwd, dicht bevolkt en verkeersintensief is, dan is het wel Vlaanderen. Als er één regio is die, al was het maar uit verantwoordelijkheidszin voor de eigen burgers, het voortouw moet nemen, dan zijn wij dat wel. Ik heb maanden geleden ook al gesuggereerd om aan VITO te vragen een aantal data te verifiëren. Het gaat overigens niet alleen meer over Mitsubishi. Als ik het dossier goed lees, heeft Mitsubishi ook motoren geleverd aan Nissan. Met andere woorden, het breidt zich steeds verder uit. Nogmaals, in de meest verkeersintensieve en dichtbevolkte regio van Europa zouden we toch meer moeten doen dan wachten tot er weer iets uit de kast valt en dan kijken of we ons kunnen aansluiten bij de klacht van iemand anders. Onze verantwoordelijkheid zou toch verder moeten gaan dan dat als we een proactief beleid willen voeren.

Tinne Rombouts (CD&V): Ik heb zelf een vraag naar verduidelijking, minister, omdat ik het gevoel heb dat aan het gerechtelijk onderzoek wordt voorbijgegaan, terwijl dat in de vorige bespreking duidelijk naar voren is gekomen. U hebt duidelijk het voortouw genomen om een gerechtelijke procedure te starten. Ik heb ook toen gezegd dat we met een gerechtelijk onderzoek waarschijnlijk meer informatie loskrijgen dan met een snel en klein onderzoekje. Klopt het inderdaad dat er een gerechtelijk onderzoek loopt naar fraude, als het effectief over fraude gaat? Ik ben ook verbaasd dat er vele dominostenen beginnen te vallen, maar mogelijk is dat het gevolg van die lopende gerechtelijke onderzoeken, die de zaken meer ten gronde kunnen onderzoeken dan een onderzoekinstelling. Klopt dat?

Minister Joke Schauvliege: Uiteraard lopen er gerechtelijke onderzoeken, en daar kunnen we als overheid niet zomaar met eigen onderzoeken tussendoor fietsen. In het kader van een gerechtelijk onderzoek zijn er verschillende mogelijkheden om een grondig onderzoek te verrichten. Die onderzoeken lopen voor een deel in ons land, maar ook Europees, in Duitsland en in verschillende andere landen. Het is niet wijs daar met een eigen onderzoek van de Vlaamse overheid tussen te komen. Ik zie daar echt de meerwaarde niet van in. Dat kan beter gebeuren in het kader van een gerechtelijk onderzoek.

De voorzitter: De heer Sanctorum heeft het woord.

Hermes Sanctorum-Vandevoorde (Groen): Minister, ik begrijp echt die weerspanning niet. Uiteraard ben ik het met u eens dat de juridische weg moet worden gevolgd. Natuurlijk zal daar heel veel informatie uit voortkomen. Bij mijn weten is er vandaag echter alleen tegen Volkswagen een procedure opgestart. Tenzij er zaken zijn die wij niet weten, maar dat is in elk geval publiek bekend.

Intussen mogen we echter toch wel wat technologisch onderzoek verwachten. Daar is toch niets mis mee? Dat zorgt toch niet voor problemen voor de juridische weg die u volgt? Ik vind het beschamend dat de VRT-redactie eigenlijk het werk van VITO moet doen, omdat VITO die opdracht niet krijgt. Vindt u dat niet triest? Wat de VRT doet, is uiteraard heel kleinschalig. Zo'n onderzoek vergt expertise en is erg duur. Zij kunnen dus maar enkele wagens onderzoeken, maar daarmee tonen ze wel voor om en bij een miljoen kijkers van het VRT-nieuws aan dat er aan de wagens van Opel iets schort. Wij vanuit de overheid, met VITO en al haar expertise, wachten af, want er wordt een juridische procedure gevolgd. Daar kan ik met mijn verstand niet bij. Begrijpt u dat, collega Vandaele? Echt, ik begrijp die houding niet en u hebt hier, minister, ook geen overtuigende argumenten gegeven om die terughoudendheid te rechtvaardigen. Ik begrijp het echt niet.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Lydia Peeters aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de instandhoudingsdoelstellingen (IHD's) en de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) – 1786 (2015-2016)

Voorzitter: mevrouw Tinne Rombouts

De voorzitter: Mevrouw Peeters heeft het woord.

Lydia Peeters (Open Vld): Minister, in het najaar van 2014 kregen een heel aantal landbouwers een niet-bindend schrijven dat hen een groene, oranje of rode stempel gaf, afhankelijk van hun bijdrage aan de stikstofdeposities of ammoniakemissies. De landbouwers werden op die manier geïnformeerd over de impact op de nabijgelegen natuurgebieden en op de vergunningstoestand van hun bedrijf. Ondertussen – we hebben het daarover in de commissie al meermaals gehad – is het flankerend beleid voor de rode bedrijven actief. De Vlaamse overheid heeft er de nodige financiële middelen voor uitgetrokken.

Enkele weken geleden las ik in de recentste publicatie van het tijdschrift De Landeigenaar dat er in de PAS-problematiek (Programmatische Aanpak Stikstof) een nieuwe wending zou zijn gekomen. Het tijdschrift bericht dat er een generiek en specifiek beleid moet worden opgesteld, zodat de stikstofbronnen afnemen. Verder lezen we ook dat er een herstelbeleid komt om de schade op te kuisen. Tot slot zegt het tijdschrift dat er helemaal geen oranje bedrijven meer zijn en dat al deze bedrijven opnieuw groen zijn ingekleurd.

In datzelfde artikel van De Landeigenaar wordt ook verwezen naar de Nederlandse situatie. In Nederland worden beheer en herstel voor 100 procent vergoed. De doelstellingen zijn realistisch en haalbaar aangezien er enerzijds geen kwantitatieve IHD-doelstellingen werden vooropgesteld en anderzijds in de PAS het doel niet wordt gekoppeld aan de kritische depositiewaarde van een habitat. Juist daarom willen de eigenaars in Nederland blijkaar meewerken. Aldus de journalist van De Landeigenaar.

Omdat het toch al een hele tijd stil is rond het verhaal van PAS en IHD wil ik u graag volgende vragen stellen, minister. Hoeveel staat het met de koersverandering in de aanpak van de oranje bedrijven? Hoeveel staat het met het flankerend beleid voor deze oranje bedrijven? Hoeveel oranje bedrijven zijn er nu nog en wat is de recentste prognose van de kostprijs voor het flankerend beleid? Is er een effectieve kostenbesparing door het omzetten van oranje naar groene bedrijven? Zo ja, hoe zullen deze middelen verder worden ingezet? Zullen er middelen worden vrijgemaakt voor herstelmaatregelen? Wat vindt u van het Nederlands principe dat er qua vergoeding geen onderscheid wordt gemaakt tussen PAS-herstel en IHD-natuur? Is dat in Vlaanderen haalbaar? Hoeveel staat het met het managementplan 1.2? Liggen de zoekzones inmiddels definitief vast? Zo neen, tegen wanneer mogen we dat verwachten? In 2020 moeten 16 van de 46 habitats in Vlaanderen in een goede of verbeterde staat verkeren. Zullen we dat streefcijfer halen?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Mevrouw Peeters, in het kader van de PAS werden er bij de beslissing van de Vlaamse Regering verschillende fases afgesproken. Die moeten uiteindelijk in 2019 leiden tot een definitieve PAS, de zogenaamde DPAS. Het huidige significantiekader werd ingesteld voor de overgangsfase. Die is direct van start gegaan en loopt nog altijd ongewijzigd verder.

Naar aanleiding van onder andere besprekingen in het Vlaams Parlement maar ook van de stand van zaken en de evaluatie van het al doorlopen traject lopen op dit moment gesprekken tussen de verschillende betrokken kabinetten en partners

over het verdere verloop en de aanpak van de PAS en de instandhoudingsdoelstellingen. De thematiek en de aanpak van de oranje bedrijven is daarvan een onderdeel. De resultaten van de geactualiseerde aanpak moeten nadien aan de Vlaamse Regering worden voorgelegd. Ik kan niet vooruitlopen op die beslissing omdat die nog niet genomen is.

Het flankerend beleid voor de oranje bedrijven is ook een onderdeel van de besprekingen die op dit moment worden gevoerd. De kostprijs van het flankerend beleid zal pas kunnen worden ingevuld als ook de inhoudelijke invulling helemaal klaar is. Bij de begrotingsaanpassing 2016 is er in vergelijking met de start van de legislatuur voor flankerend beleid 7 miljoen euro bij gekomen. Dat gaat over bedrijfsadvies, de uitbetaling van maatregelen, de inlichtingennota Grondenbank. Voor herstelmaatregelen werd 8 miljoen euro uitgetrokken.

Het Nederlandse principe zit ook in de besprekingen. Ik kan daarop niet vooruitlopen.

De zoekzones worden formeel vastgelegd in de managementplannen van Natura 2000. De eerste planversie is de versie 1.1. In de technische werkgroep die de opmaak van de zoekzones begeleidt en die is samengesteld uit de betrokkenen van de verschillende belangenorganisaties en administraties, is nog geen volledige overeenstemming gevonden. De resterende knelpunten worden op dit moment besproken op interkabinettenniveau. Op basis van de beslissingen van dit overleg kan het proces van de opmaak van de managementplannen 1.1 worden gefinaliseerd.

De volgende stappen zijn de schriftelijke evaluatie door de leden van de overlegplatforms van Natura 2000 in elke speciale beschermingszone (SBZ) en het overleg over de input binnen de gewestelijke overleginstanties. De managementplannen 1.1 inclusief de resterende zoekzones zullen daarna ter goedkeuring en vaststelling worden voorgelegd aan de Vlaamse Regering. Dan pas kunnen de managementplannen 1.2 worden opgestart.

De doelstelling om zestien habitats in een goede en verbeterde staat van instandhouding te brengen, werd genomen bij het vastleggen van de specifieke instandhoudingsdoelstellingen per SBZ. Dat gebeurde met de regeringsbeslissing van 23 april 2014. Het gaat om een bindende doelstelling, die invulling geeft aan de Europese biodiversiteitsstrategie. Het beleid van de bevoegde administraties is erop gericht dit doel te halen. Na de goedkeuring van de managementplannen 1.1 wordt overgegaan tot bijkomende inspanningen om die doelen te bereiken. Dat maakt nu al onderdeel uit van de lopende besprekingen.

De voorzitter: Mevrouw Peeters heeft het woord.

Lydia Peeters (Open Vld): Minister, ik merk dat er op dit ogenblik nog niet zoveel geweten is en dat de journalist in het tijdschrift De Landeigenaar waarschijnlijk wat voor zijn beurt heeft gepraat. Als ik uw antwoord hoor, kan ik alleen maar dat concluderen. Daar waar zij zonder meer stelden dat alle oranje bedrijven automatisch groen zijn en er geen oranje bedrijven meer zijn, dan hoop ik nu dat er toch wat verschuivingen gaan komen om de rechtszekerheid te garanderen. Om anderzijds zonder meer te zeggen dat alles éénzelfde kleur wordt, zo ver zijn we nog niet.

Minister, ik heb nog een bijkomende vraag. Ik weet niet of u daar nu op kunt antwoorden. Eind 2014 startte de organisatie Boeren op een Kruispunt samen met heel wat landbouwers die een 'rode brief' hadden ontvangen een procedure. Is daar inmiddels al een uitspraak over? We hadden net een discussie over de Raad voor Vergunningsbetwistingen. We weten ook wel dat het op de reguliere rechtbanken enige tijd kan duren. Is daarover al iets geweten? U zegt dat op dit ogenblik alles

nog bezig is, zowel de opmaak van de managementplannen als het afbakenen van de zoekzones. Ik hoop dat we in deze commissie zo snel mogelijk terugkoppeling krijgen, zodra hierover bij de Vlaamse Regering meer duidelijkheid is.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

Wilfried Vandaele (N-VA): Minister, wij weten dat er op uw kabinet over nagedacht wordt om met generieke emissiereducties te werken op sectorniveau. Er wordt bekeken of die een oplossing kunnen bieden. Persoonlijk denk ik dat het met generieke reducties alleen niet of nooit zal gaan. Er zullen altijd bedrijven zijn – dat zijn nu oranje bedrijven – waarvoor extra inspanningen gevraagd zullen worden. Of ze je nu in de toekomst oranje noemt, of je geeft ze een andere naam, ik vrees dat ze er altijd zullen zijn.

Mevrouw Peeters verwijst naar een artikel in De Landeigenaar. Die moeten dat natuurlijk wel ergens halen. Minister, u zegt dat er nog geen beslissing is, nog geen akkoord binnen de regering. Ik heb het gevoel dat telkens het over de IHD's en de PAS gaat, we worden geconfronteerd met een dossier waarover telkens weer zeer voortijdig of te vroeg wordt gecommuniceerd. Dat heeft telkens een kwalijk gevolg. Ik heb het gevoel dat dit hier opnieuw het geval is en dat sommigen denken: 'Aha! Het zal zo zijn!', terwijl er nog geen of onvoldoende politiek draagvlak voor is.

De voorzitter: De heer Sanctorum heeft het woord.

Hermes Sanctorum-Vandevoorde (Groen): Wat moeten we hier nu eigenlijk van denken? Er verschijnt een artikel met een optimistische boodschap, toch voor een aantal mensen, maar het blijkt dan fout te zijn. Minister, ik stel voor dat u dan een rechtzetting vraagt, zodat het artikel wordt gecorrigeerd. Ik ben het eens met de heer Vandaele: wat ook de mening is over dit dossier, het is kwalijk en het insinueert veel. Ik vraag mij ook af waar die persoon zijn informatie vandaan haalt. Hij zal dat toch niet verzonnen hebben? Hij zal dat bij iemand gehaald hebben die betrokken is bij het proces. Ik zou niet weten waar anders.

Dit gezegd zijnde, hoop ik dat we eindelijk in een eindfase zullen geraken en dat er een beslissing gaat komen. Dit debat loopt al behoorlijk lang. Ik weet dat het een gecompliceerd verhaal is met heel wat gevoeligheden. Maar we zullen finaal toch eens moeten landen. Ik hoop dat dat op korte termijn gebeurt.

Tinne Rombouts (CD&V): Minister, los van de kwestie generiek of niet-generiek, waarover ik mij niet ga uitspreken want ik weet zelfs niet wat de inhoud is van het generiek voorstel, en ik vind het dus een beetje raar om daar op de een of andere manier een voorafname of uitspraak over te doen, heb ik begrepen dat u in overleg bent met verschillende partners. Het is belangrijk dat wij vooruitgang maken in het dossier, in die zin dat er heel wat bedrijven al een geruime tijd in een onzekere situatie verkeren. Hoe sneller wij daar zicht op krijgen vanuit wetenschappelijke en uiteraard ook politieke hoek, hoe beter. Ik kan alleen maar oproepen om het overleg daarover zo spoedig mogelijk voort te zetten.

Collega's en minister, ik heb het artikel gelezen. Ik heb daarin een paragraaf gevonden die mij wat zorgen baart met betrekking tot de mogelijke vooruitgang van het gesprek. We roepen allemaal dat er snelheid en vooruitgang moet zijn. Wel, dan is het heel belangrijk dat de focus in de discussie juist is. Het regeerakkoord stelt duidelijk dat het de bedoeling is om de instandhoudingsdoelstellingen te bereiken. Het beleid moet daar volledig op gericht worden, in die zin dat ook aankoop, inrichting, beheer en subsidies daarop gefocust moeten worden.

Het regeerakkoord stelt letterlijk dat zowel de kredieten voor aankoop, inrichting en beheer als de subsidies moeten worden gefocust op de realisatie van de

instandhoudingsdoelstellingen. In het tijdschrift waarnaar net werd verwezen, lees ik echter het volgende: "De natuursector wenst op haar terreinen meer vrijheid voor andere doelen dan IHD, en erfgoed ligt op sommige plaatsen in strijd met natuur. Deze punten worden nu politiek uitgevochten, voordat wij het zoekzonemodel kunnen afkloppen en laten lopen."

Ik hoop wel dat men in de discussie zal vasthouden aan de krachtlijnen en de richtlijnen die we hebben afgesproken en waarachter we ons ook in het regeerakkoord hebben geschaard, namelijk dat de sterkste schouders de zwaarste lasten dragen, dat het beleid heel gericht mag inzetten op instandhoudingsdoelstellingen en dat dat ook daadwerkelijk wordt ondersteund. Minister, zijn dat de basiselementen waaraan men vasthoudt in de discussies die momenteel gaande zijn? Of moet ik hier ook uit afleiden dat dat niet zo is en dat er andere discussies gaande zijn?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Een paar zaken ter verduidelijking, want sommigen hebben blijkbaar onjuiste informatie over nota's die zouden circuleren. Het is zo dat alle voorstellen altijd gebaseerd zijn op de drie pijlers: het generieke, het brongerichte en de herstelmaatregelen. Dat is ook initieel zo afgesproken in april. Die drie pijlers zitten dus altijd vervat in de voorliggende voorstellen. Het is dus niet zo dat daarvan zou worden afgestapt. Het is een proces dat heel moeilijk verloopt. Ik stel ook vast dat er inderdaad soms zaken naar buiten komen. Dat is jammer, want dat is de beste manier om sommige zaken nog meer te doen vastlopen. Ik kan dat dus ook alleen maar betreuren.

Voorzitter, ik ga dan ook niet ingaan op knelpunten. Dat lijkt me het slechtste dat we kunnen doen. Dan zullen we er zeker nooit uitkomen, en dat is niet wat wij willen. Als je teksten aftoetst bij verscheidene stakeholders, bestaat natuurlijk altijd de kans dat zaken naar buiten komen of worden gelekt. Dat is jammer. Dat is een vaststelling die we maken. Dat zijn ook zaken die niet alleen bij ons circuleren. Dit is al vaak het voorwerp geweest van politiek overleg, van interkabinettenoverleg, trouwens. We zullen dat ook verder goed bewaken. We willen die instandhoudingsdoelstellingen bereiken. Dat is ook wat we samen hebben afgesproken en wat in het regeerakkoord staat. Dat zijn ook de principes waarvoor we duidelijk zullen gaan. We moeten en zullen proberen daaruit te geraken. Dat zijn geen gemakkelijke discussies, want het gaat vaak ook over centen, over belangen. Dat is dus niet zo evident. We gaan er echter volop tegenaan. Ik hoop en hoor hier ook dat de wil er is bij de diverse partijen in de meerderheid om dat ook tot een goed einde te brengen. Dat is ook genoteerd. Laten we daar dan ook voor gaan.

De voorzitter: Mevrouw Peeters heeft het woord.

Lydia Peeters (Open Vld): Ik heb inderdaad toch ook van alle partijen gehoord dat iedereen dit tot een goed einde wil brengen. *(Opmerkingen van Bart Caron)*

Inderdaad, zelfs u, mijnheer Caron. Dat is dus sowieso een goede zaak. Oké, het artikel is wat het is, en ik denk dat sommigen inderdaad gewoon voor hun beurt spreken. Ik kan alleen maar herhalen dat we graag zo snel mogelijk vooruitgang willen. We willen pleiten voor rechtszekerheid. Ik hoop opnieuw dat, als er straks finaal een beslissing komt, we die ook in deze commissie kunnen bespreken, opdat er duidelijkheid is en men straks weer niet iets uit andere bronnen moet vernemen, zoals in het geval van dit tijdschrift, die dan soms ook nog foutieve informatie meegeven. Alleen dat brengt immers meer rechtsonzekerheid, en daar heeft niemand baat bij.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.